

Računovodstvo trgovačkog obrta na primjeru obrta "Crepar" Petrinja

Zenkić, Tamara

Undergraduate thesis / Završni rad

2016

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Karlovac University of Applied Sciences / Veleučilište u Karlovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:128:233603>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-12**

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
Karlovac University of Applied Sciences

Repository / Repozitorij:

[Repository of Karlovac University of Applied Sciences - Institutional Repository](#)

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJ

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
POSLOVNI ODJEL
STRUČNI STUDIJ UGOSTITELJSTVA

TAMARA ZENKIĆ

RAČUNOVODSTVO TRGOVAČKOG OBRTA NA PRIMJERU OBRTA
„CREPAR“ PETRINJA

ZAVRŠNI RAD

Karlovac, 2016.

TAMARA ZENKIĆ
RAČUNOVODSTVO TRGOVAČKOG OBRTA NA PRIMJERU OBRTA
„CREPAR“ PETRINJA

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
POSLOVNI ODJEL
STRUČNI STUDIJ UGOSTITELJSTVA

Kolegij: Osnove računovodstva II
Mentor: mr.sc. Dubravka Krivačić
Matični broj studentice: 0618612039

Karlovac, rujan 2016.

Zahvale

Prije svega želim se zahvaliti svojoj obitelji mami Nathalie, očuhu Predragu, sestri Karli i dečku Ivanu na velikoj podršci tijekom ovog studija. Hvala vam za povjerenje, razumijevanje i strpljivost koje ste mi ukazali tijekom studija. Omogućili ste mi bezbrižno, lako i sigurno studiranje, što je i dovelo do moga uspjeha.

Također se želim zahvaliti svojoj mentorici magistri Dubravki Krivačić na svim znanstvenim i stručnim savjetima koje ste mi pružili tijekom pisanja završnog rada.

Na kraju bih se zahvalila svojim kolegicama koje su mi vrijeme provedeno na fakultetu uljepšale i činile ga zabavnim i lakšim. Hvala vam šta ste bile uz mene kad mi je bilo najpotrebnije i što ste učinile da vrijeme studiranja bude najlijepši dio života.

SAŽETAK

Završni rad obrađuje računovodstvo trgovačkog obrta s posebnim osvrtom na primjere iz računovodstva trgovačkog obrta „Crepar“ Petrinja. Osim temeljnih pojmova iz poslovanja obrtnika, rad je umjeren detaljnijem objašnjenju osnovnih obilježja računovodstva obrtnika. Pritom su obrađene poslovne knjige i izvještaji obrtnika te objašnjena problematika prijelaza obrtnika iz sustava poreza na dohodak u sustav poreza na dodanu vrijednost. Kroz primjere nabave zaliha trgovačke robe, formiranje prodajne cijene i prodaje zaliha trgovačke robe objašnjeno je računovodstvo poslovnog procesa trgovačkog obrta te je posebno obrađena tematika prijave poreza na dohodak.

Ključne riječi: računovodstvo obrtnika, obrtni registar ,trgovačka roba, cijena.

ABSTRACT

This final paper deals with accounting, with special focus on the examples of accounting at trade craft „Crepar“ Petrinja. Besides main aspects of artisan management, the thesis is directed toward more detailed explanation of main aspects of artisan accounting. Therefore, business books and reports of artisan are analyzed, and the explanation of problematic of transitioning from income tax system to value added tax system is included. The business process of trade crafts accounting is explained through various examples of purchasing stock merchandise, forming the sale prices and selling the merchandise, along with special analysis of income tax report.

Key words: artisan accounting, craft register, merchandise, price.

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
1.1. Predmet i cilj rada.....	1
1.2. Izvori podataka i metode istraživanja.....	1
1.3. Sadržaj i struktura rada.....	1
2. POJMOVI IZ POSLOVANJA I RAČUNOVODSTVA OBRTA.....	2
2.1. Otvaranje obrta.....	4
2.2. O trgovačkim obrtima.....	8
2.3. Obrt iz praktičnog primjera.....	9
2.4. Fiskalizacija.....	12
3. TEMELJNA OBILJEŽJA RAČUNOVODSTVA OBRTNIKA.....	16
3.1. Poslovne knjige.....	16
3.1.1. Poslovne knjige obrtnika obveznika porezna na dohodak.....	17
3.1.2. Poslovne knjige obrtnika u sustavu porezna na dobit.....	23
3.1.3. Specifičnosti i razlike u vođenju poslovnih knjiga obrtnika.....	27
3.2. Izvještaji.....	29
3.3. Prijelaz obrtnika u susatv PDV-a.....	30
3.4. Prednosti prijelaza obrtnika u sustav PDV-a.....	31
3.5. Nedostaci prijelaza obrtnika u sustav PDV-a.....	31
3.6. Obvezni doprinosi obrtnika.....	32
4. PRIMJERI IZ RAČUNOVODSTVENE PRAKSE TRGOVAČKOG OBRTA	
„CREPAR“	34
4.1. Nabava zaliha trgovačke robe.....	34
4.2. Formiranje prodajne cijene.....	36
4.3. Prodaja zaliha trgovačke robe.....	38
4.4. Prijava poreza na dohodak.....	39
4.5. Obrtništvo u brojkama.....	40
ZAKLJUČAK	43
POPIS LITERATURE.....	44
POPIS SLIKA.....	46
POPIS TABLICA.....	47
POPIS PRILOGA.....	48

1. UVOD

1.1. Predmet i cilj rada

Predmet ovoga završnoga rada je računovodstvo trgovačkog obrta na primjeru obrta „Crepar“ Petrinja. Rad razrađuje i objašnjava osnovna obilježja računovodstva obrtnika povezujući teorijska s praktičnim saznanjima. Kroz prikaze i objašnjenja priloga iz računovodstva i knjigovodstva trgovačkog obrta „Crepar“ Petrinja ukazuje se na osobitosti računovodstvene i prakse obrtnika te dolazi do zaključaka o kompetencijama i vještinama potrebnim za razumijevanje računovodstvenog procesa u trgovačkom obrtu.

1.2. Izvori podataka i metode istraživanja

Za izvore podataka korištena je znanstvena i stručna literatura, zakoni te internetske stranice koje se odnose na temu završnoga rada. Metode korištene u završnom radu su metoda deskripcije, metoda kompilacije i metoda analize.

1.3. Struktura rada

Završni rad se sastoji od pet poglavlja. U uvodnom poglavlju prikazani su predmet i cilj završnog rada, zatim su prikazani izvori i metode prikupljanja podataka te struktura rada. U drugom poglavlju su prikazani i objašnjeni osnovni pojmovi vezani za obrt i poslovanje trgovačkog obrta. Treće poglavlje obuhvaća osnovna obilježja računovodstva obrtnika i prijelaz obrtnika u sustav PDV-a. Četvrto poglavlje prikazuje praktični primjer poslovanja trgovačkog obrta „CREPAR“, način na koji nabavlja robu, formiranje cijene i prodaju robe. Peto poglavlje obuhvaća zaključke koji se odnose na cjelokupan rad.

2. POJMOVI IZ POSLOVANJA I RAČUNOVODSTVA OBRTA

Pojam obrta definiran je Zakonom o trgovačkim društvima te Zakonom o obrtu. Sukladno odredbama Zakona o trgovačkim društvima trgovac pojedinac (obrtnik) je fizička osoba koja samostalno obavlja gospodarsku djelatnost u skladu s propisima o obrtu i upisana je u sudski registar kao trgovac pojedinac.¹

Sukladno Zakonu o obrtu obrt je samostalno i trajno obavljanje dopuštenih gospodarskih djelatnosti od strane fizičkih osoba sa svrhom postizanja dohotka ili dobiti koja se ostvaruju proizvodnjom, prometom ili pružanjem usluga na tržištu.² Pod pojmom dopuštene gospodarske djelatnosti podrazumijeva se svaka djelatnost koja nije zakonom zabranjena, dok se pod pojmom trajno obavljanje djelatnosti podrazumijeva kontinuirano obavljanje djelatnosti.³ Obrt je oblik gospodarske djelatnosti u kojoj fizička osoba-obrtnik na temelju dobivene dozvole obavlja određenu djelatnost i na taj način ostvaruje određenu zaradu (dobit ili dohodak).⁴ Obrtnik radi u svoje ime i za svoj račun, no može se koristiti i radom drugih osoba. Ukoliko obrtnik zapošljava veći broj radnika, zarađuje veći dohodak ili pak angažira veće resurse tada će imati i zahtjevnije obveze glede vođenja knjiga, financijskog izvještavanja, kontrole poslovanja itd.⁵

Obrtnik je fizička osoba koja obavlja određenu djelatnost za koju ima obrtnicu. Specifičnost poslovanja obrta kao i način utvrđivanja porezne obveze utječe na dodatne nazive koji se uz obrt pojavljuju.⁶

Za razliku od trgovačkih društava koja imaju svoje osnivače, koja se osnivaju i po provedbenom postupku registracije upisuju u sudski registar čime postaju pravni subjekti sa svojstvom pravne osobe, obrt nema osnivača, već po provedenom postupku otvaranja obrta fizička osoba postaje obrtnikom.⁷ Obrt se otvara i djeluje sukladno propisima koji se na obrt odnose. Sukladno tome postoje različite vrste obrta. U cilju boljeg razumijevanja dodatnih naziva u tablici 1. su navedeni kriteriji promatranja kao i dodatni nazivi koji se u praksi najčešće pojavljuju.

¹ Narodne novine (2003) *Zakon o trgovačkim društvima*. Zagreb: Nar. nov., br.111/93., 118/03.

² Narodne novine, *Zakon o obrtu*, Nar. nov., br. 143/13.

³ Žager, K., Dečman, N., *Računovodstvo malih i srednjih poduzeća*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2015, str. 282

⁴ Ibidem

⁵ Ibidem

⁶ Ibidem, str. 284

⁷ Buble, M., Kružić, D., *Poduzetništvo: realnost sadašnjosti i izazov budućnosti*. Zagreb: RRIF-plus d.o.o., 2006, str. 103.

Slobodni obrti su oni za koje se ne traži posebna stručna sprema, tj. nije potreban majstorski ispit odnosno ispit o stručnoj osposobljenosti.⁸ To je ujedno i najširi i najzastupljeniji oblik obrta.⁹ Vezani obrti su oni za koji zahtijevaju posjedovanje specifičnih znanja vezanih uz djelatnost obrta.¹⁰ Da bi se otvorio vezani obrt potrebno je imati odgovarajuću stručnu sprema odnosno položen stručni ispit (npr. optičar, automehaničar, električar, kuhar, slastičar itd.).¹¹ Povlašteni obrt je onaj obrt koji se može obavljati samo uz dozvolu koju izdaje nadležno ministarstvo odnosno drugo nadležno tijelo (npr. prodaja oružja, ribar).¹²

Tablica 1. Vrste obrta

KRITERIJI	VRSTA OBRTA
Vrsta djelatnosti i potrebna stručna sprema	a) slobodni b) vezani c) povlašteni
Plaćanje poreza	a) dohodaši b) dobitaši
Trajanje obrta	a) "trajni" obrt b) sezonski obrt
Dodatni status	a) tradicijski obrt b) umjetnički obrt

Izvor: Žager, K., Dečman, N., *Računovodstvo malih i srednjih poduzeća*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2015, str. 285

U slučaju izrade proizvoda za čiju je proizvodnju potrebna posebna kreativnost i individualnost majstora ili pak proizvoda koji su dio tradicije nekog kraja (npr. suveniri) obrt može pod određenim uvjetima dobiti i status tradicijskog odnosno umjetničkog obrta. Ti proizvodi imaju dodatnu vrijednost i označavaju se posebnim znakom koji označava da se radi o proizvodu umjetničkog odnosno tradicijskog obrta.¹³

⁸ Žager, K., Dečman, N., *Računovodstvo malih i srednjih poduzeća*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2015. str.284

⁹ Ibidem

¹⁰ Ibidem

¹¹ Ibidem

¹² Ibidem

¹³ Ibidem, str. 284

2.1. Otvaranje obrta

Kako bi obrtnik mogao započeti s radom mora dobiti dozvolu za svoj rad. Dozvolu izdaje nadležni ured državne uprave (u županijama, odnosno Gradu Zagrebu). Kako bi fizička osoba koja namjerava otvoriti obrt dobila dozvolu odnosno obrtnicu mora zadovoljavati određene uvjete. Ti uvjeti su određeni Zakonom o obrtu i klasificirani na opće i posebne uvjete.¹⁴

Opći uvjeti koje fizička osoba mora ispuniti su sljedeći:¹⁵

1. da pravomoćnom presudom, rješenjem o prekršaju ili odlukom Suda časti Hrvatske obrtničke komore nije izrečena sigurnosna mjera zabrane ili zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti,¹⁶
2. da ima pravo korištenja prostorom ako je to potrebno za obavljanje obrta.¹⁷

Posebni uvjeti koje fizička osoba mora ispuniti su sljedeći:¹⁸

1. Stručna osposobljenost, odgovarajuća stručna sprema ili položen majstorski ispit,¹⁹
2. Udovoljavanje posebnim zdravstvenim uvjetima ako je to propisano zakonom.²⁰

Fizička osoba koja ispunjava opće uvjete poslovanja, a ne ispunjava jedan poseban uvjet stručne osposobljenosti, odgovarajućeg srednjeg strukovnog obrazovanja ili položenog majstorskog ispita može obavljati vezani obrt ako na tim poslovima zaposli radnika, u punom radnom vremenu, koji udovoljava ovim uvjetima.²¹

Postupak otvaranja obrta završava upisom u obrtni registar i izdavanjem obrtnice.

U Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva ustrojena je baza podataka Obrtnog registra koja je dostupna tijelima državne uprave i drugim institucijama propisanim zakonom, kao i građanima. Baza podataka Obrtnog registra sadrži podatke upisane u uredima državne uprave u županijama i njihovim ispostavama, kao i u uredu Grada Zagreba.²²

¹⁴ Žager, K., Dečman, N., *Računovodstvo malih i srednjih poduzeća*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2015, str. 286

¹⁵ Ibidem

¹⁶ Ibidem

¹⁷ Ibidem

¹⁸ Ibidem

¹⁹ Ibidem

²⁰ Ibidem

²¹ Zakon o obrtu, čl.9. Narodne novine, br. 143/13., <http://www.zakon.hr/z/297/Zakon-o-obrtu> (18.07.2016.)

²² Pravilnik o obliku i načinu vođenja obrtnog registra (Narodne novine., 58/09.)

Obrtnica je temeljni dokument za osnivanje obrta kojeg izdaje nadležni ured državne uprave u županiji i njegove ispostave na čijem području će biti sjedište obrta. Cijenu obrtnice i pripadajućih pristojbi određuje Ministar rada, gospodarstva i poduzetništva.²³

Za obavljanje slobodnih i vezanih obrta, obrtniku se izdaje obrtnica, a za obavljanje povlaštenih obrta, obrtnik mora imati uz obrtnicu i povlasticu. Također, Zakon o obrtu omogućuje fizičkim osobama bez registracije obrta obavljanje djelatnosti kao domaće radinosti i sporednog zanimanja na temelju odobrenja. Troškovi postupka za upis u obrtni registar i izdavanje obrtnice trenutno iznose:²⁴

- upravna pristojba iznosi 270,00 kuna,
- za izdanu obrtnicu fizička osoba plaća 200,00 kuna,

Ukoliko su uvjeti ostvareni po pozitivnom rješenju obrt se upisuje u obrtni registar koji vodi nadležni županijski ured. Registar je javan i putem interneta mu može pristupiti svaka zainteresirana osoba. Kao dozvolu za svoj rad obrtnik dobiva obrtnicu. Izgled i sastav obrtnice propisan je posebnim pravilnikom.²⁵

²³ Žager, K., Smrekar, N., Oluić, A., *Računovodstvo malih i srednjih poduzeća*, Zagreb, 2009. str. 74.

²⁴ Pravilnik o obliku i načinu vođenja obrtnog registra, (Narodne novine., br., 77/93., 90/96., 102/98., 64/01., 71/01., 49/03.)

²⁵ Žager, K., Dečman, N., *Računovodstvo malih i srednjih poduzeća*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2015. str. 286

Nakon upisa u registar obrtnik mora započeti s radom. Potrebno je također istaknuti da se u okviru obrta obavljaju samo one djelatnosti koje su obuhvaćene obrtnicom.²⁹

Za izdavanje povlastice podnosi se zahtjev nadležnom ministarstvu ovisno o vrsti obrta uz koji se mora podnijeti i podatke iz Obrtnog registra i to: djelatnost za koju se izdaje povlastica, ime i prezime, matični broj građana, adresu stanovanja, matični broj obrta, tvrtku i sjedište kao i dokaze o ispunjavanju uvjeta za izdavanje povlastice prema posebnim propisima.³⁰

Nadležno ministarstvo koje izdaje povlastice vodi Registar povlastica na obrascu i na način kako je to propisano Pravilnikom o obliku i načinu vođenja Registra povlastica.³¹

2.2. O trgovačkim obrtima

Nakon upisa u Obrtni registar i dobivanja obrtnice obrtnik je dužan započeti s radom najkasnije u roku godine dana.³² Obrtnik je također dužan najkasnije osam dana prije početka obavljanja obrta prijaviti to nadležnom uredu državne uprave.³³ Budući da obrtnik svojim radom u obrtu ostvaruje prava i obveze iz radnog odnosa nadležni županijski ured dužan je informacije o upisu odnosno početku rada obrta proslijediti nadležnim državnim institucijama (Porezna uprava, HZMO, HZZO, Državni zavod za statistiku, nadležnim institucijama itd.).³⁴ Na taj način obrtnik postaje poduzetnik u pravom smislu te riječi sa svim pravima i obvezama koje proizlaze iz poduzetničke djelatnosti.³⁵

Djelatnost obrta obavlja se u određenom poslovnom prostoru. Za određene djelatnosti taj prostor mora udovoljavati minimalnim tehničkim uvjetima i drugim uvjetima koji su propisani posebnim propisima. Za neke obrte nije potreban poseban poslovni prostor već se isti može obavljati kao kućna radinost u stambenom prostoru (također definirano posebnim propisima). Poslove vezane uz obrt obrtnik može obavljati sam ili može zaposliti i druge radnike. Ono što obrt razlikuje od klasičnih poduzeća je činjenica da obrtniku u obavljanju obrta mogu pomagati članovi obitelji, i to bez obveze sklapanja ugovora o radu.³⁶

²⁹Zakon o obrtu, Narodne novine., br.143/13.

³⁰Šoić, M., Cvitan, Z., *Obrt, Priručnik o uvjetima otvaranja i poslovanja obrta, obrazovanju za obrtnička zanimanja, organiziranosti obrta i vođenju poslovnih knjiga*, Zagreb, str. 26

³¹ Ibidem, str. 27

³² Žager, K., Dečman, N., *Računovodstvo malih i srednjih poduzeća*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2015. str. 288

³³ Ibidem

³⁴ Ibidem

³⁵ Ibidem

³⁶ Ibidem

Obrtnik može poslovanje slobodnog/vezanog obrta voditi sam ili putem poslovođe. Međutim vođenje povlaštenog obrta ipak nije moguće voditi putem poslovođe. Poslovođa je zaposlenik obrta koji vodi obrt u ime i za račun poslodavca – obrtnika.³⁷

2.3. Obrt iz praktičnog primjera

Na praktičnom primjeru trgovačkog obrta „Crepar“ u ovom će se radu razraditi i objasniti, način i postupak nabave, skladištenje i prodaju robe. Naziv obrta glasi Obrt za trgovinu i izradu suvenira, čiji je vlasnik Predrag Crepar. Obrt je upisan u obrtni registar 12.04.2013. godine, a datum početka obavljanja obrta bio je 22.04.2013. godine. Sjedište obrta je u Petrinji. Obrt nije u sustavu PDV-a. Obrtnik je obveznik Zakona o fiskalizaciji.

Prilog 1. Obrtnica trgovačkog obrta „Crepar“

REPUBLICA HRVATSKA

OBRTNICA
03010301022

Vlasnik obrta
PREDRAG CREPAR
Ime i prezime

OIB vlasnika 47096645397
Matični broj obrta 97412228

Tvrtka
CREPAR, obrt za trgovinu i izradu suvenira, vl. Predrag Crepar, Petrinja,
Dražena Petrovića 17

Datum upisa u Obrtni registar 12.04.2013.
Datum početka obavljanja obrta 22.04.2013.

Djelatnosti
47.81.-TRGOVINA NA MALO HRANOM, PIĆIMA I DUHANSKIM PROIZVODIMA NA
ŠTANDOVIMA I TRŽNICAMA, 47.82.-TRGOVINA NA MALO TEKSTILOM, ODJECOM I
OBUČOM NA ŠTANDOVIMA I TRŽNICAMA, 32.99.-IZRADA SUVENIRA I PREDMETA ZA
USPOMENU, 46.90.-NESPECIJALIZIRANA TRGOVINA NA VELIKO, 93.29.-OSTALE
ZABAVNE I REKREACIJSKE DJELATNOSTI, 47.89.-TRGOVINA NA MALO OSTALOM
ROBOM NA ŠTANDOVIMA I TRŽNICAMA, 46.19.-POSREDOVANJE U TRGOVINI
RAZNOVRSNIM PROIZVODIMA
... I OSTALE DJELATNOSTI SUKLADNO IZDANOM RJEŠENJU

Kontrolni broj: e6467382-05bc-48f1-a7a6-6f69d9392508
Skeniranjem QR koda navedenog na ovoj elektroničkoj zapisi možete provjeriti točnost
podataka. Isto možete učiniti i na Internet adresi <https://e-obrt.mispa.hr/kontrolaDokumenta/>
unosom kontrolnog broja. U oba slučaja zadržavajte izvornik ovog dokumenta. U slučaju da
je ovaj dokument identičan prikazanom izdanku u digitalnom obliku, Ministarstvo poduzetništva i
obrtu potvrđuje točnost dokumenta i stvarne podatke u trenutku izrade isprave.

Izvor: Interna dokumentacija trgovačkog obrta „Crepar“

³⁷ Žager, K., Smrekar, N., Oluić, A., *Računovodstvo malih i srednjih poduzeća*, Zagreb, 2009., str.78.

Djelatnost obrta obrtnik obavlja na tržnicama u Petrinji, Zagrebu i Sisku. Osim redovitih tržnica obrt posluje u određenim danima u godini u selima na crkvenim proštenjima. Proštenje je misno slavlje vezano za crkvu i crkvene blagdane, a može se definirati kao okupljanje mještana nakon mise u krugu crkve.

Djelatnosti trgovačkog obrta „Crepar“ su sljedeće:³⁸

trgovina na malo hranom, pićima i duhanskim proizvodima na štandovima i tržnicama,

- trgovina na malo tekstilom, odjećom i obućom na štandovima i tržnicama,
- trgovina na malo ostalom robom na štandovima i tržnicama,
- nespecijalizirana trgovina na veliko,
- izrada suvenira i predmeta za uspomenu,
- ostale zabavne i rekreacijske djelatnosti,
- posredovanje u trgovini specijaliziranoj za određene proizvode,
- posredovanje u trgovini raznovrsnim proizvodima.

Kod djelatnosti obrta treba napomenuti da asortiman robe nije uvijek isti te se mijenja o potrebama i zahtjevima kupaca.

Pod djelatnostima trgovine na malo hranom, pićima i duhanskim proizvodima podrazumijevanju se slatki proizvodi primjerice čokolade, keksi, marmelade, lizalice, bomboni, sokovi, odnosno slatkiši za mlađu populaciju. Proizvodi se najčešće nabavljaju iz tvrtke Koestlin. Duhanskih proizvoda nema.

Djelatnost koja podrazumijeva trgovinu na malo tekstilom, odjećom i obućom najčešće obuhvaća prodaju proizvoda poput kućnih šlapa, čarapa, kapa, rukavica i slično. Tih proizvoda nema puno i nisu dio stalnog asortimana robe.

Nespecijalizirana trgovina na veliko podrazumijeva mogućnost prodaje velike količine robe po nižoj cijeni nego na tržnici. Kupac mora kupiti veliki broj proizvoda da bi mogao dobiti popust na količinu.

Pod ostalim zabavnim i rekreacijskim djelatnostima podrazumijevaju se tombole koje se pune raznim proizvodima primjerice nakitom, privjescima, kozmetikom i slično. Ti proizvodi pakiraju se u neprozirnu ambalažu kako kupci ne bi vidjeli što se unutra nalazi.

³⁸ Interna dokumentacija trgovačkog obrta „Crepar“

Posredovanje u trgovini raznovrsnim proizvodima prodrzumijeva posredovanje rabljenim motornim i priključnim vozilima odnosno, trgovački obrt „Crepar“ je posrednik između prodavatelja motornog vozila i kupca motornog vozila. Obrt „Crepar“ naplaćuje proviziju za svaki sklopljeni ugovor po određenim tarifama, koje ovise o vremenu sklapanja ugovora. Trošak posredničke usluge obrtu plaća prodavatelj vozila.

Prilog 2. Kupoprodajni ugovor motornog vozila

CREPAR obrt za trgovinu i usluge
 Dražena Petrovića 17, Petrinja, vl. Predrag Crepar, Mob: 099/432 8989

POSREDOVANJE U TRGOVINI RABLJENIM MOTORNIM I PRIKLJUČNIM VOZILIMA,
 OTKUP, ZAMIJENA, PRODAJA I NAJAM RABLJENIH MOTORNIH I PRIKLJUČNIH VOZILA

KUPOPRODAJNI UGOVOR MOTORNOG VOZILA Br: _____

Članak 1.

Ovaj kupoprodajni ugovor rabljenog motornog vozila sklopljen u _____
 posredovanjem obrta CREPAR iz Petrinje, Dražena Petrovića 17, vl. Predrag Crepar.

IZMEĐU:

PRODAVATELJA:	I	KUPCA:
Ime i prezime: _____		Ime i prezime: _____
Adresa: _____		Adresa: _____
OIB: _____		OIB: _____

Članak 2.

Predmet ovog Ugovora je kupoprodaja rabljenog vozila: Marka i tip: _____
 Model: _____, Broj šasije: _____, Reg. oznake: _____, Godina: _____
 Snaga motora: _____ kW, Zapremina motora: _____ cm³, Boja vozila: _____

Članak 3.

Ugovorena kupoprodajna cijena vozila iz čl. 2 ovog Ugovora iznosi: _____ kuna,
 (slovima): _____ kuna,
 KUPAC je osobno PRODAVATELJU u CIJELOSTI ISPLATIO ugovoreni iznos iz ovog ugovora.
 Trošak posredničke prodaje u iznosu od 50,00 kn posredniku plaća prodavatelj vozila.

Članak 4.

Prodavatelj jamči posredniku da su sve dadžbine podmirene kod ranijih kupovina, shodno postojećim pozitivnim propisima o prometu robom. Za neistinitost podataka koji se odnosi na podmirenje obveza i vlasništva vozila, prodavatelj snosi sve posljedice bez obzira kada se neistinitost podataka utvrdi.

Članak 5.

Vozilo je prodano POSREDOVANJEM obrta CREPAR te je KUPAC temeljem članka 8, stavak 3. Zakona o posebnim porezima na osobne automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove (NN 139/97.) dužan prijaviti nastanak porezne obveze poreznoj upravi svojeg prebivališta u roku od 15 dana. Kupac je vozilo osobno pregledao te ga kupuje po viđenju i stanju u kojem ga je zatekao, te nema pravo nikakvih prigovora u pogledu cijene ili kvalitete vozila. KUPAC je osobno utvrdio identitet vlasnika vozila i provjerio podatke o vozilu i vlasniku vozila (reg. oznaka, broj šasije, godina proizvodnje, prometna dozvola, knjižica vozila ili carinska deklaracija, osobna iskaznica vlasnika, zabrana otuđenja i slično), te u tom pogledu KUPAC ne može stavljati nikakve prigovore posredniku u prodaji vozila.

Članak 6.

Stranke su se sporazumno dogovorile da registarske pločice ostaju u vlasništvu KUPCA: DA / NE
 KUPAC se obvezuje registarske pločice odjaviti u roku 8 dana od dana sklapanja ovog kupoprodajnog ugovora. Što jedna i druga strana potvrđuju potpisom ovog Ugovora. Poslije potpisivanja ovog Ugovora i isplate, obje ugovorene strane odriču se prava pobijanja ovog ugovora iz bilo kojih razloga i u znak obostrane suglasnosti isti potpisuju. Napomena:
 OVLAŠTENJE: Prodavatelj OPUNOMOĆUJE posrednika da može u njegovo ime i za njegov račun IZRADITI DOKUMENTACIJU ZA PRIJEPIS VLASNIŠTVA na novog vlasnika, te ODJAVITI VOZILO u policijskoj postaji

PRODAVATELJ:	POSREDNIK:	KUPAC:
Os. isk. br.: _____	Obrt CREPAR	Os. isk. br.: _____
Izdana od: _____	vl. Predrag Crepar	Izdana od: _____
OIB: _____		OIB: _____

Izvor: Interna dokumentacija trgovačkog obrta „Crepar“

Kupoprodajni ugovor motornog vozila sadrži mjesto gdje se ugovor sklapa i naziv posrednika. Mora sadržavati osobne podatke prodavatelja i kupca te najbitnije specifikacije

motornog vozila koji je predmet kupoprodaje. Zatim mora sadržavati kupoprodajnu cijenu vozila te potvrdu da je kupac osobno prodavatelju u cijelosti isplatio ugovoreni iznos.

2.4. Fiskalizacija

Od 1.siječnja 2013. dogodile su se značajne novosti u blagajničkom poslovanju obveznika (poduzetnika) poreza na dobit i poreza na dohodak.³⁹ Obrtnici obveznici poreza na dohodak koji imaju obvezu ispostavljanja računa ujednosu i obveznici fiskalizacije.⁴⁰ Obrt za trgovinu „Crepar“ obveznik je Zakona o fiskalizaciji.

Prilog 3. Ugovor o obavljanju usluga certificiranja

Financijska agencija
Zagreb, Vrtini put 3
(dalje u tekstu: FINA), koju zastupa Anđelka Buneta, predsjednica Uprave i
CREPAR
(prekorači naziv poslovnog subjekta)

TEREZA D. PETROVIĆA 17
(ime i prezime, fizička osoba za zastupanje)

(dalje u tekstu: poslovni subjekt), kojeg zastupa VL. PREDRAG CREPAR
(ime i prezime, fizička osoba za zastupanje)

aklapaju

UGOVOR o obavljanju usluga certificiranja

Članak 1.
Prava i obveze ugovornih strana po ovom Ugovoru izvode se iz odredbi Zakona o elektroničkom potpisu (dalje u tekstu: Zakon), podzakonskih propisa donesenih temeljem Zakona, Općih pravila pružanja usluga certificiranja (dalje u tekstu: CP), Uvjeta pružanja usluga certificiranja poslovnim subjektima (dalje u tekstu: Uvjete) i drugih akata FINE o obavljanju usluga certificiranja. FINA se obvezuje da će važeće Uvjete i cjenik usluga certificiranja učiniti dostupnim na Internet adresi <http://rde.fina.hr>.

Članak 2.
FINA se obvezuje da će na pisani zahtjev poslovnog subjekta (koristeći odgovarajuće obrasce u papirnoj ili u elektroničkoj formi), a po provedenom propisanom postupku obavljati sljedeće usluge:
1) Izdavanje certifikata za potpisnika
2) Izdavanje certifikata za poslužitelja, uređaj/VPN, aplikaciju/servis ili potpis koda
3) Opoziv, suspenzija i reaktivacija suspenziranog certifikata

Članak 3.
Poslovni subjekt za usluge iz članka 2. ovog Ugovora plaća naknadu prema važećem cjeniku usluga FINE. Naknada se plaća FINI ili osobi koja u ime FINE obavlja registracijska poslove.

Članak 4.
Ugovor stupa na snagu datumom potpisivanja od strane osobe ovlaštene za zastupanje i potpisnika/slobrnika.

Članak 5.
Ugovor se sklapa na neodređeno vrijeme. Poslovni subjekt može otkazati Ugovor u pisanom obliku bez obrazloženja. FINA će otkazati Ugovor u slučaju kad:
1) Poslovni subjekt, potpisnik ili slobrnik ne ispunjavaju uvjete koji su navedeni u CP-u i Ujetima, ili
2) Poslovni subjekt, potpisnik ili slobrnik postupaju protivno odredbama ovog Ugovora.

Otkaz Ugovora znači i opoziv svih certifikata izdanih po ovom Ugovoru.

Članak 6.
Ugovorne strane odredile su da će eventualni spor pokušati riješiti sporazumno, a ukoliko to ne bude moguće ugovaranje nadležnost suda u Zagrebu.

Članak 7.
Ugovor je zaključen u dva istovjetna primjerka od kojih se po jedan primjerak predaje svakoj ugovornoj strani.
Klasa: _____
Ur.broj: _____
Zagreb, 27.6.2016

Financijska agencija
predsjednica Uprave
Anđelka Buneta

(ime i prezime ovlaštene osobe za zastupanje) (potpis)

Potpisnik ili slobrnik
(ime i prezime potpisnika/slobrnika)

(potpis)

Opisat zaposlenika lokalnog registracijskog ureda:
* Potpisnik je fizička osoba, zaposlenik ili druga pripadajuća osoba, koja koristi poslovni certifikat u ime poslovnog subjekta kojem je poslovni certifikat izdan.
* Slobrnik je fizička osoba, zaposlenik ili druge pripadajuće osobe zadužene za skrb certifikata izdanog za poslužitelja, aplikaciju ili za potpis koda.

Izvor: Interna dokumentacija trgovačkog obrta „Crepar“

³⁹ Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom, Narodne novine., 133/12., <http://www.zakon.hr/z/548/Zakon-o-fiskalizaciji-u-prometu-gotovinom> (26.07.2016.)

⁴⁰ Ministarstvo financija, Republike Hrvatske, *Porezni priručnik za obrtnike*, Zagreb 2014., http://www.porezna-uprava.hr/HR_publicacije/Prirucnici_brosure/Obrtnici_2012.pdf (26.07.2016) str. 20.

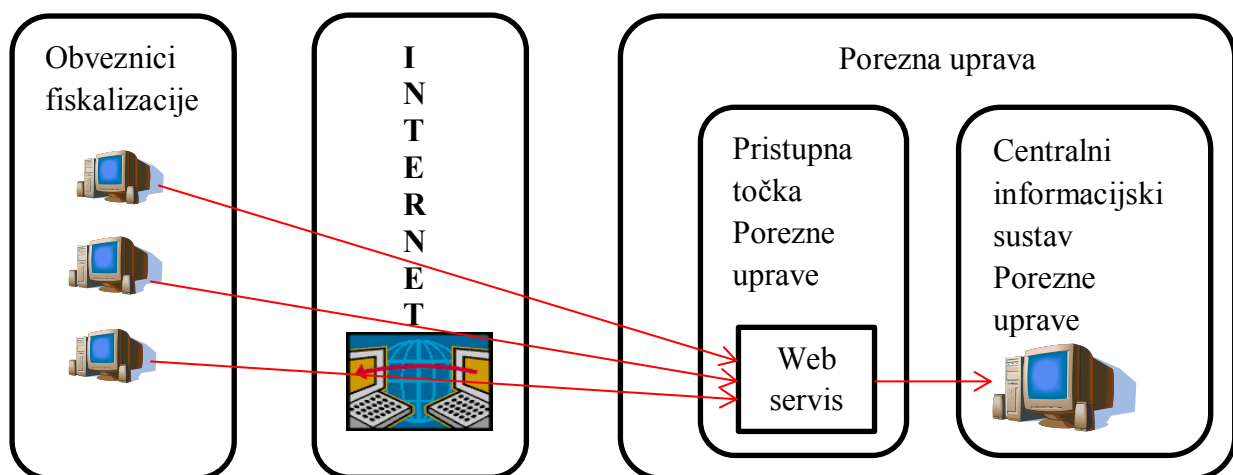
Zakon o fiskalizaciji donesen je kao nadzor i mjera protiv porezne utaje kod neizdavanja računa.⁴¹ Fiskalizacija u prometu gotovinom je skup mjera koju provode obveznici fiskalizacije, kako bi se omogućio efikasan nadzor ostvarenog prometa u gotovini. Kupcu se za kupljenu robu izdaje račun koji mora sadržavati: osobni identifikacijski broj (OIB) obveznika fiskalizacije, datum i vrijeme, broj računa, oznaka je li obveznik fiskalizacije u sustavu poreza na dodanu vrijednost, iznos računa razvrstan po poreznoj stopi (zbrojni iznos naknade i poreza, iznos oslobođenja), način plaćanja, osobni identifikacijski broj (OIB) operatera naplatnog uređaja i zaštitni kod izdavatelja. Zaštitni kod izdavatelja obveznika fiskalizacije je alfanumerički zapis kojim se potvrđuje veza između obveznika fiskalizacije i izdanog računa.⁴²

Obveznikom fiskalizacije smatra se:

- fizička osoba obveznik poreza na dohodak po osnovi samostalne djelatnosti
- pravna i fizička osoba koja se smatra obveznikom poreza na dobit
- za sve djelatnosti za koje je, prema odredbama posebnih propisa, obveznik izdavanja računa za isporuku dobra ili obavljene usluge

Fiskalizacija izdavanja računa provodi se prema digitalnom postupku. Obveznik fiskalizacije koji je obavezan provoditi postupak fiskalizacije računa treba pribaviti od Financijske agencije (FINA) digitalni certifikat (produkcijски aplikativni certifikat).⁴³

Slika 3. Topologija pristupa CIS-u PU3

Izvor: Horvat Jurjec, K., *Blagajničko poslovanje i fiskalizacija*, RRiF, Zagreb, 2013., str.96.

⁴¹Horvat Jurjec, K., *Blagajničko poslovanje i fiskalizacija*, RRiF, Zagreb, 2013. str.81.

⁴² Ministarstvo financija, porezna uprava, *Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom*, Narodne novine, br., 133/12. http://www.porezna-uprava.hr/hr_propisi/_layouts/in2.vuk.sp.propisi.intranet/propisi.aspx#id=pro1334 (26.07.2016.)

⁴³ Horvat Jurjec, K., *Blagajničko poslovanje i fiskalizacija*, RRiF, Zagreb, 2013., str.96.

Digitalni certifikat se u postupku fiskalizacije koristi za elektroničko potpisivanje elemenata računa te za indentifikaciju obveznika fiskalizacije prilikom elektroničke razmjene podataka. Evidenciju obveznika fiskalizacije vodi FINA prema podacima o preuzetim digitalnim certifikatima za postupak fiskalizacije.⁴⁴

Radi provedbe postupka fiskalizacije izdavanja računa, kada se izdaju računi koji se naplaćuju u gotovini obveznik fiskalizacije dužan je izdavati račune koji sadrže jedinstveni identifikator računa.⁴⁵ U prilogu 4. prikazan je račun trgovačkog obrta „Crepar“ koji se odnosi na poredničku uslugu kod prodaje motorih vozila.

Prilog 4. Račun

Izvor: Interna dokumentacija trgovačkog obrta „Crepar“

Obveznik fiskalizacije radi provedbenog postupka fiskalizacije dužan je izdavati račune putem elektroničkih naplatnih uređaja. Elektronički naplatni uređaji moraju omogućiti

⁴⁴ Ibidem, str.97

⁴⁵ Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom, Narodne novine., 133/12., <http://www.zakon.hr/z/548/Zakon-o-fiskalizaciji-u-prometu-gotovinom>

korištenje programske podrške za elektroničko potpisivanje elemenata računa te omogućiti vezu (Internet) za elektroničku razmjenu podataka s Ministarstvom financija, Poreznom upravom.⁴⁶ Obrtnici su obvezni ispostaviti račun u najmanje 2 primjerka za svaku prodaju i obavljenju uslugu (jedan primjerak se uručuje kupcu, a drugi služi kao isprava za knjiženje u poslovnim knjigama).

⁴⁶ Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom, Narodne novine., 133/12., <http://www.zakon.hr/z/548/Zakon-o-fiskalizaciji-u-prometu-gotovinom>

3. TEMELJNA OBILJEŽJA RAČUNOVODSTVA OBRTNIKA

Računovodstvo prikuplja i obrađuje (procesira) interne i eksterne podatke te ih, primjenom utvrđenih pravila, načela i postupaka, oblikuje u informacije prikladne za postupak poslovnog odlučivanja.⁴⁷ Moguće je istaknuti sljedeća obilježja računovodstvenog procesa:⁴⁸

- predmet računovodstvene obrade su prošli, već nastali poslovni događaji,
- poslovni događaj dokumentira se knjigovodstvenom ispravom,
- valjana knjigovodstvena isprava unosi se u poslovne knjige,
- konačni proizvod računovodstva su financijski izvještaji.

Propisi i načini vođenja knjigovodstva i računovodstva nisu jedinstveni za sve subjekte (obveznike). U Republici Hrvatskoj je na poseban način uređeno područje računovodstva za.⁴⁹

- poduzetnike (obveznike poreza na dobit),
- obrtnike i slobodna zanimanja (obveznike poreza na dohodak),
- neprofitne organizacije,
- državni proračun i proračunske korisnike.

Osnovna svrha računovodstva je pružiti donositeljima odluka informacije korisne za poslovno odlučivanje koje se odnose na pronalaženje i uporabu rijetkih ekonomskih sredstava kao što su novac, zemljište i radna snaga.⁵⁰

3.1. Poslovne knjige

Uobičajeno se u praksi pod pojmom obrta podrazumijevaju obrti koji su u sustavu poreza na dohodak tkz. „dohodaši“.⁵¹ Oni vode poslovne knjige po sustavu jednostavnog knjigovodstva, obilježava ih jednostavnije izvještavanje i uglavnom su orijentirani na praćenje poreznih propisa.⁵² Obrtnici koji na tržištu moraju biti u sustavu poreza na dobit tkz. „dobitaši“ moraju voditi poslovne knjige po sustavu dvojnog knjigovodstva kao i ostali poduzetnici.⁵³

⁴⁷ Parać B., *Poduzetničko računovodstvo i financijsko izvještavanje*, Visoka škola za poslovanje i upravljanje, Zagreb, 2008. str. 9.

⁴⁸ Ibidem

⁴⁹ Ibidem, str. 20

⁵⁰ Megis, R., F., Megis, W., B., *Računovodstvo: Temelj poslovnog odlučivanja*, MATE d.o.o., Zagreb, 1999., str. 4.

⁵¹ Žager, K., Dečman, N., *Računovodstvo malih i srednjih poduzeća*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2015. str. 282

⁵² Ibidem

⁵³ Žager, K., Dečman, N., *Računovodstvo malih i srednjih poduzeća*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2015., str. 282.

3.1.1. Poslovne knjige obrtnika obveznika poreza na dohodak

Prema odredbama Zakona o porezu na dohodak propisano je da su obrtnici dužni utvrđivati dohodak na temelju podataka iz poslovnih knjiga. Oblik i sadržaj poslovnih knjiga i računa te način vođenja poslovnih knjiga propisao je ministar financija Pravilnikom o porezu na dohodak.⁵⁴

Poslovne knjige obrtnika razlikuju se od poslovnih knjiga poduzeća kako po nazivu tako i po načinu vođenja tih knjiga. Poslovne knjige obrtnika najčešće se vode zbog poreznih propisa.⁵⁵

U tim propisima je navedeno da u obvezne poslovne knjige ulaze:⁵⁶

- knjiga primitka i izdatka,
- popis dugotrajne imovine,
- knjiga prometa,
- evidencija o tražbinama i obvezama.

Knjiga primitaka i izdataka (obrazac KPI) temeljna je poslovna knjiga koja služi i kao podloga za utvrđivanje dohotka i porezne obveze. U ovu poslovnu knjigu se unose svi poslovni primitci i poslovni izdaci. Poslovni primitci su sva dobra (novac, stvari, materijalna prava, usluge i drugo) koja su poreznom obvezniku u okviru njegove samostalne djelatnosti pritekla u poreznom razdoblju.⁵⁷ Poslovni izdaci su svi odljevi dobara poreznog obveznika tijekom poreznog razdoblja radi stjecanja, osiguranja i očuvanja poslovnih primitaka.⁵⁸ U poslovne izdatke ulaze oni izdaci koji su izravno vezani za obavljanje djelatnosti.⁵⁹

Knjiga primitika i izdataka sadrži osnovne podatke o obrtniku, datum transakcije, ispravu na temelju koje se podaci unose u primitke i izdatke klasificirane u tri skupine:⁶⁰

- gotovina,
- žiroračun,
- u naravi.

⁵⁴Priručnik o obrtu, <https://www.google.hr/webhp?sourceid=chrome-instant&ion=1&espv=2&ie=UTF-8#q=priru%C4%8Dnik%20o%20obrtu> (26.07.2016.)

⁵⁵Žager, K., Dečman, N., *Računovodstvo malih i srednjih poduzeća*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2015., str. 291.

⁵⁶ Ibidem

⁵⁷Žager, K., Dečman, N., *Računovodstvo malih i srednjih poduzeća*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2015., str. 292

⁵⁸ Ibidem

⁵⁹Žager, K., Dečman, N., *Računovodstvo malih i srednjih poduzeća*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2015., str. 292.

⁶⁰ Ibidem, str. 294.

Tablica 2. Obrazac KPI, knjiga primitaka i izdataka

I. OPĆI PODACI O POREZNOB OBVEZNIKU														
1. NAZIV DJELATNOSTI										ŠIFRA DJELATNOSTI				
2. IME I PREZIME PODUZETNIKA/NOSITELJA ZAJEDNIČKE DJELATNOSTI														
3. ADRESA PREBIVALIŠTA/UOBİČAJENOG BORAVIŠTA														
4. MBG PODUZETNIKA/NOSITELJA ZAJEDNIČKE DJELATNOSTI														
II. PODACI O PRIMICIMA I IZDACIMA														
R. br.	NADNEVAK PRIMITKA/IZDATKA	BROJ TEMELJNICE	OPIS ISPRAVA	PRIMICI			PDV U PRIMICIMA	UKUPNI PRIMICI	IZDACI			PDV U IZDACIMA	IZDACI IZ čl. 22. st. 1. t.i. 5.	UKUPNO DOPUŠTENI IZDACI
				U GOTOVINI	NA ŽIRO- RAČUN	U NARAVI			U GOTOVINI	PUTEM ŽIRO- RAČUNA	U NARAVI			
1	2	3	4	5	6	7	8	9 (5+6+7-8)	10	11	12	13	14	15 (10+11+12-13-14)

Izvor: Porezna uprava

http://www.poreznauprava.hr/HR_obrasci/Documents/POREZ%20NDOHODAK/KPI.pdf
(26.07.2016.)

Popis dugotrajne imovine obrazac DI također ulazi u skupinu obveznih poslovnih knjiga obrtnika. U njega se unosi sva dugotrajna imovina kojom obrtnik raspolaže i koja se nalazi u njegovom vlasništvu. Popis dugotrajne imovine zapravo služi za utvrđivanje troškova amortizacije koji se u knjigu primitaka i izdataka (KPI) unosi kao izdatak u naravi.⁶¹

⁶¹ Žager, K., Dečman, N., *Računovodstvo malih i srednjih poduzeća*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2015., str. 294.

Tablica 3. Obrazac DI, popis dugotrajne imovine

OBRAZAC DI

POPIŠ DUGOTRAJNE IMOVINE NA DAN 31.12. GODINE										
I. OPĆI PODACI O POREZNOM OBVEZNIKU										
1. NAZIV DJELATNOSTI										
2. IME I PREZIME PODUZETNIKA/NOSITELJA ZAJEDNIČKE DJELATNOSTI										
3. ADRESA PREBIVALIŠTA/UOBIČAJENOG BORAVIŠTA										
4. OIB PODUZETNIKA/NOSITELJA ZAJEDNIČKE DJELATNOSTI										
II. PODACI O DUGOTRAJNOJ IMOVINI										
Red. br.	NAZIV STVARI ILI PRAVA	ISPRAVA BROJ/ NADNEVAK	NABAVNA VRIJEDNOST	KNIGOV. VRIJEDNOST	VJEK TRAJANJA	STOPA OTPISA	IZNOS OTPISA	KNIGOVOD. VRIJEDN. STVARI ILI PRAVA NA KRAJU GODINE	AOP OZNAKA DUG. IM. ¹	DATUM OTUĐENJA DUGOTRAJNE IMOVINE
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

¹ 001 - GRAĐEVINSKI OBJEKTI, 002 - BRODOVI VEĆI OD 1000 BRT, 003 - OŠNOVNO STADO, 004 - NEMATERIJALNA IMOVINA, 005 - OSOBNI AUTOMOBILI, 006 - OPREMA, 007 - VOZILA (OSIM OSOBNIH AUTOMOBILA), 008 - MEHANIZACIJA, 009 - RAČUNALA, RAČUNALNA OPREMA I PROGRAMI, 010 - OPREMA ZA RAČUNALNE MREŽE, 011 - MOBILNI TELEFONI, 012 - ALATI, POGONSKI INVENTAR, 013 - OSTALA NESPOMENUTA DUGOTRAJNA IMOVINA.

Izvor: Porezna uprava

http://www.poreznauprava.hr/HR_obrasci/Documents/POREZ%20DOHODAK/KPI.pdf
(26.07.2016.)

Popis dugotrajne imovine je propisana evidencija koja se ustrojava na početku obavljanja djelatnosti odnosno stjecanjem radnje, obrta, slobodnog zanimanja i ostalih samostalnih djelatnosti.⁶² Navedena poslova knjiga uz osnovne podatke o obrtniku sadrži i podatke o nazivu nabavljenih stvari ili prava, pripadajuću nabavnu vrijednost, vijek trajanja odnosno stopu amortizacije, svotu otpisa te iznos knjigovodstvene vrijednosti dugotrajne imovine.⁶³

Knjiga prometa obrazac KPR služi za unos dnevnog prometa koji je ostvaren prodajom proizvoda ili obavljanjem usluga. U knjigu prometa se na kraju dana unose primitci naplaćeni u gotovom novcu. Podatke o gotovinskom prometu iz knjige prometa potrebno je također prenijeti u knjigu primitaka i izdataka.⁶⁴ Zbrajanjem podataka iz knjige primitaka i izdata te

⁶² Grupa autora (2006) *Poslovanje obrtnika-porezni, računovodstveni i pravni aspekti*, Zagreb: HZRiF, str.186.
⁶³ Žager, K., Smrekar, N., Oluić, A., *Računovodstvo malih i srednjih poduzeća*, Zagreb, 2009., str. 83.
⁶⁴ Žager, K., Dečman, N., *Računovodstvo malih i srednjih poduzeća*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2015., str. 299.

knjige prometa dobivamo podatak o ukupno ostvarenom prometu u nekom obračunskom razdoblju.⁶⁵

Tablica 4. Obrazac KPR, knjiga prometa

Obrazac KPR

KNJIGA PROMETA

I. OPĆI PODACI O POREZnom OBVEZNIKU						
1. NAZIV DJELATNOSTI				ŠIFRA DJELATNOSTI		
2. IME I PREZIME PODUZETNIKA/NOSITELJA ZAJEDNIČKE DJELATNOSTI						
3. ADRESA PREBIVALIŠTA/UOBIČAJENOG BORAVIŠTA						
4. MBG PODUZETNIKA/NOSITELJA ZAJEDNIČKE DJELATNOSTI						
II. PODACI O POSLOVNOJ JEDINICI						
1. NAZIV						
2. ADRESA						
Red. broj	NADNEVAK	BROJ TEMELJNICE	OPIS ISPRAVA O PRIMICIMA U GOTOVINI	IZNOS NAPLAČEN U GOTOVINI	IZNOS NAPLAČEN U ČEKOVIMA	UKUPNO NAPLAČEN IZNOS
1	2	3	4	5	6	7 (5+6)

Izvor: Porezna uprava
http://www.poreznauprava.hr/HR_obrasci/Documents/POREZNA%20DOHODAK/KPI.pdf
(26.07.2016.)

Knjigu prometa ne trebaju voditi obrtnici koji nisu obveznici poreza na dodanu vrijednost, uz uvjet da djelatnost ne obavljaju u više poslovnih jedinica. Knjiga prometa vodi se za svaku poslovnu jedinicu (radnju, prodajno mjesto ili dr.) koja obavlja prodaju na malo ili pruža usluge.⁶⁶

U evidenciju o tražbinama i obvezama obrazac TO upisuju se ulazni i izlazni računi kako bi se lakše moglo upravljati novčanim tokom i likvidnošću. U tu knjigu se kronološkim redom unose svi ulazni i izlazni računi, također se vodi po sustavu jednostavnog knjigovodstva, tj.

⁶⁵Zager, K., Dečman, N., *Računovodstvo malih i srednjih poduzeća*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2015. str.299.

⁶⁶Priručnik o obrtu, <https://www.google.hr/webhp?sourceid=chrome-instant&ion=1&espv=2&ie=UTF-8#q=priru%C4%8Dnik%20o%20obrtu> (26.07.2016.)

stavka bez protustavke.⁶⁷ Iz ove evidencije može se utvrditi tko nam sve duguje i koliko (po svakom pojedinom računu) kao i koliko mi dugujemo drugima.⁶⁸

Tablica 5. Obrazac TO, evidencija o tražbinama i obvezama

EVIDENCIJA O TRAŽBINAMA I OBVEZAMA Obrazac TO

I. PODACI O POREZONOM OBVEZNIKU											
1. IME I PREZIME:											
2. ADRESA:											
3. NAZIV I ADRESA DJELATNOSTI:											
II. PODACI O TRAŽBINAMA I OBVEZAMA											
R. BR.	KUPAC/DOBAVLJAČ	IZLAZNI RAČUNI					ULAZNI RAČUNI				
		BROJ	NADNEVAK	IZNOS	NAPLAĆENO		BROJ	NADNEVAK	IZNOS	PLAĆENO	
					NADNEVAK	IZNOS				NADNEVAK	IZNOS
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Izvor: Porezna uprava

http://www.poreznauprava.hr/HR_obrasci/Documents/POREZ%20N20DOHODAK/KPI.pdf
(26.07.2016.)

Količina podataka kao i način njihove sistematizacije u poslovnim knjigama zavisi od informacijskih potreba korisnika, kako internih, tako i eksternih.⁶⁹ Budući da se poslovne knjige obrtnika primarno vode radi zadovoljavanja poreznih propisa, većina obrtnika preuzima gotove propisane obrasce.⁷⁰ Posjedovanje informacija o potraživanjima i obvezama pretpostavka je lakšeg upravljanja novčanim tokovima što je vrlo važno za svakog poduzetnika, a posebno obrtnika.⁷¹

⁶⁷ Žager, K., Dečman, N., *Računovodstvo malih i srednjih poduzeća*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2015, str. 297

⁶⁸ Ibidem

⁶⁹ Ibidem

⁷⁰ Ibidem

⁷¹ Ibidem

Poslovne knjige se u osnovi mogu voditi na dva temeljna načina:⁷²

- načelo blagajne,
- načelo nastanka događaja.

Tablica 6. Načela vođenja poslovnih knjiga i njihovi obveznici

Načelo	Vrsta knjigovodstva	Obveznici
načelo blagajne	jednostavno knjigovodstvo	obrtnici
načelo nastanka događaja	dvojno knjigovodstvo	trgovačka društva-poduzeća

Izvor: Žager, K., Dečman, N., *Računovodstvo malih i srednjih poduzeća*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2015., str. 291.

Načelo blagajne zahtijeva da se poslovni događaj evidentira, ne kad nastane, već kad se primi ili isplati novac.⁷³ Ovo načelo primjenjuju obrtnici i slobodna zanimanja. Načelo nastanka događaja zahtijeva da se učinci poslovnih događaja priznaju kada su stvarno nastali, a ne kad se primi ili isplati novac.⁷⁴ Ovo načelo se primjenjuje u vođenju poslovnih knjiga kod „klasičnih“ poduzetnika-trgovačkih društava odnosno poduzeća.⁷⁵

Sve navedene poslovne knjige čine skup propisanih evidencija o poslovanju obrta, one su međusobno povezane i moraju biti logički i matematički usklađene.⁷⁶

Tablica 7. Računovdstveni proces i poslovne knjige obrtnika

Izvor: Žager, K., Dečman, N., *Računovodstvo malih i srednjih poduzeća*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2015., str.301.

Na temelju podataka iz navedenih poslovnih knjiga sastavlja se prijava poreza na dohodak, a prijava poreza na dohodak je zapravo glavni dio „završnog računa“ obrtnika.⁷⁷ Dohodak od

⁷² Žager, K., Dečman, N., *Računovodstvo malih i srednjih poduzeća*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2015., str. 291

⁷³ Ibidem

⁷⁴ Ibidem

⁷⁵ Ibidem

⁷⁶ Žager, K., Dečman, N., *Računovodstvo malih i srednjih poduzeća*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2015., str. 300.

⁷⁷ Ibidem, str. 301.

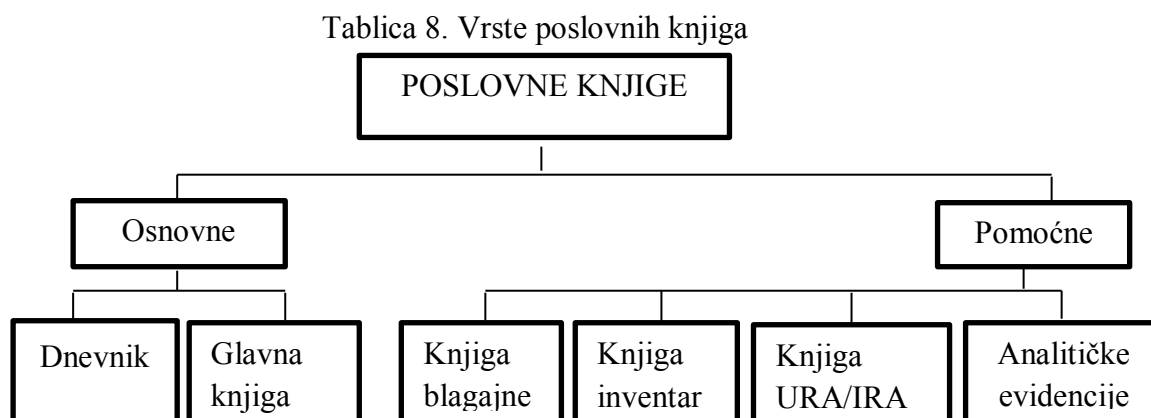
obrtu što se utvrđuje prema poslovnim knjigama je razlika između poslovnih primitaka i poslovnih izdataka što su nastali u istom poreznom razdoblju.⁷⁸

3.1.2. Poslovne knjige obrtnika u sustavu poreza na dobit

Ukoliko obrtnik dobrovoljno odnosno po sili zakona prijede u sustav poreza na dobit tada mora uvažavati računovodstvena pravila i voditi poslovne knjige kao i svi ostali obveznici porezna na dobit, a to su trgovačka društva odnosno poduzeća. Način vođenja poslovnih knjiga za obveznike uređen je Zakonom o računovodstvu, i računovodstvenim standardima (HSFI,MSFI) .⁷⁹

Osnovne poslovne knjige su:80

- dnevnik,
- glavna knjiga

Izvor: Žager, K., Dečman, N., *Računovodstvo malih i srednjih poduzeća*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2015., str. 309.

Poslovne knjige se vode za poslovnu godinu koja je, u pravilu jednaka kalendarskoj. Nakon isteka poslovne godine knjige se zaključuju i čuvaju određeni, zakonom propisani, broj godina.⁸¹

⁷⁸Ministarstvo financija, Republike Hrvatske, *Porezni priručnik za obrtnike*, Zagreb 2014., str. 6

⁷⁹Žager, K., Dečman, N., *Računovodstvo malih i srednjih poduzeća*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2015., str. 308.

⁸⁰ Ibidem, str. 310

⁸¹ Ibidem, str.309.

Dnevnik je osnovna poslovna knjiga u koju se kronološki upisuju nastali poslovni događaji. Izgled i sadržaj dnevnika prikazan je u tablici 9. Njegova osnovna uloga je kontrola provedenih knjiženja u smislu zadovoljenja jednakosti dugovne i potražne strane.⁸²

Tablica 9. Dnevnik

Dnevnik br. _____

Datum	Dokument	Opis	Duguje	Potražuje	Konto knjiženja
		Zbroj strane:			
		Donos:			
		Prijenos:			

Izvor: Žager, K., Dečman, N., *Računovodstvo malih i srednjih poduzeća*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2015., str. 311.

Jesu li događaji dobro evidentirani vidi se na kraju stranice dnevnika u kojoj se prikazuje ukupni dugovni i ukupni potražni promet dnevnika. Ukoliko je metoda dvojnog knjigovodstva korektno primijenjena tada će ukupni dugovni promet biti jednak ukupnom potražnom prometu.⁸³

Glavna knjiga je osnovna poslovna knjiga u koju se sustavno upisuju nastali poslovni događaji na glavnim računovodstvenim kategorijama (imovini, kapitalu, obvezama, prihodima i rashodima).⁸⁴ Izgled i sadržaj knjige prikazan je u tablici 10.

⁸² Grupa autora (2007) *Osnove računovodstva-računovodstvo za neračunovođe*, Zagreb: HZRF, str. 106.

⁸³ Žager, K., Dečman, N., *Računovodstvo malih i srednjih poduzeća*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2015., str. 311.

⁸⁴ Ibidem

Podaci iz dnevnika, primarno kronološke evidencije, prenose se u glavnu knjigu kao sveobuhvatnu evidenciju nastalih poslovnih događaja poslovnog subjekta.⁸⁵ Stoga se može reći da je glavna knjiga skup sintetičkih konta, a konta glavne knjige su raščlanjeni dijelovi bilance i računa dobiti i gubitka.⁸⁶

Tablica 10. Glavna knjiga

Naziv konta _____

Šifra konta _____

Datum	Dokument	Opis	Duguje	Potražuje	Saldo

Izvor: Žager, K., Dečman, N., *Računovodstvo malih i srednjih poduzeća*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2015., str. 312.

Podaci iz dnevnika, primarno kronološke evidencije, prenose se u glavnu knjigu kao sveobuhvatnu evidenciju nastalih poslovnih događaja poslovnog subjekta. Stoga se može reći da je glavna knjiga skup sintetičkih konta, a konta glavne knjige su raščlanjeni dijelovi bilance i računa dobiti i gubitka.⁸⁷

⁸⁵ Grupa autora (2007) *Osnove računovodstva-računovodstvo za neračunovođe*, Zagreb: HZRiF, str. 104-106.

⁸⁶ Ibidem, str. 104-111.

⁸⁷ Ibidem

Pomoćne poslovne knjige su:⁸⁸

- knjiga blagajne,
- knjiga inventara,
- knjiga URA/IRA,
- analitičke evidencije.

Koje će se pomoćne poslovne knjige zasebno organizirati zavisi od mnoštva čimbenika. Prije svega od djelatnosti poduzeća, pravnog oblika, složenosti organizacijske strukture, odnosno složenosti informacijskih potreba internih i eksternih korisnika.⁸⁹

Analitička knjigovodstva nisu zasebna knjigovodstva. To su zapravo izdvojeni dijelovi glavne knjige koji omogućuju prikaz, ne samo financijskih već i mnogih drugih nefinancijskih, neadekvatnih podataka koji su potrebni za praćenje nekog segmenta poslovanja.⁹⁰ U okviru analitičkog knjigovodstva osiguravaju se svi potrebni detalji, analitički podaci o određenoj poziciji (opremi, sirovinama, kupcima ili npr. dobavljačima).⁹¹

Obrtnici koji su uključeni u sustav PDV-a moraju voditi i propisane knjige ulaznih i izlaznih računa, temeljem kojih se obračunava obveza za plaćanje PDV-a.⁹² Ukoliko se obrtnik bavi trgovinom dužan je voditi i popis robe u trgovini na malo.⁹³

⁸⁸ Žager, K., Dečman, N., *Računovodstvo malih i srednjih poduzeća*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2015., str. 309

⁸⁹ Ibidem, str. 313

⁹⁰ Ibidem, str. 312

⁹¹ Ibidem

⁹² Zakon o PDV-u, <http://www.zakon.hr/z/186/Zakon-o-porezu-na-dodanu-vrijednost> (10.09.2016)

⁹³ Knjigovodstvo za obrte, <http://vincitur.com/usluge/knjigovodstvo-za-obrte.html> (03.08.2016.)

3.1.3. Specifičnosti i razlike u vođenju poslovnih knjiga obrtnika

Postoje određene sličnosti i razlike u vođenju poslovnih knjiga poduzeća i obrta. Ono što je zajedničko svim računovodstvenim sustavima bez obzira na vrstu djelatnosti ili pravni oblik je činjenica da oni trebaju biti orijentirani zadovoljavanju informacijskih zahtjeva korisnika.⁹⁴

Tablica 11. Specifičnosti i razlike u vođenju poslovnih knjiga

Kriteriji	Poduzeće	Obrt
Vrste knjiga	Osnovne: dnevnik i glavna knjiga Pomoćne knjige: knjiga blagajne, knjiga inventara, knjiga URA/IRA, analitičke evidencije	Knjiga primitaka i izdataka Popis dugotrajne imovine Knjiga prometa Evidencija o tražbinama i obvezama
Temeljno načelo	Načelo nastanka događaja	Načelo blagajne
Metoda unosa podataka	Dvojno knjigovodstvo	Jednostavno knjigovodstvo
Najznačajniji propisi	Zakon o računovodstvu HSFI Porezni sustavi	Porezni propisi
Porezna stopa	20%	12%, 25%, 40% Mogućnost paušalnog oporezivanja
Računovodstvo orijentirano	Internim i eksternim korisnicima	Primarno eksternim korisnicima
Temeljni financijski izvještaji	Bilanca Račun dobiti i gubitka Izvještaj o novčanom toku Izvještaj o promjenama kapitala Bilješke	Godišnja prijava poreza na dohodak

Izvor: Žager, K., Dečman, N., *Računovodstvo malih i srednjih poduzeća*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2015., str. 315.

Kod obrta dominantnu ulogu imaju eksterni korisnici i to Porezna uprava, kod poduzeća poslovne knjige se ne vode samo radi utvrđivanja porezne obveze već i radi osiguravanja drugih važnih informacijama koje zahtijevaju drugi korisnici, posebno menadžment.⁹⁵

Trgovački obrt „Crepar“ vodi knjige po sustavu jednostavnog knjigovodstva.

⁹⁴ Žager, K., Dečman, N., *Računovodstvo malih i srednjih poduzeća*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2015., str. 314.

⁹⁵ Ibidem

U prilogu 5 može se vidjeti pregled poslovnih primitaka i izdataka trgovačkog obrta „Crepar“ ostvarenih u 2015.godini.

Prilog 5. Pregled poslovnih primitaka i izdataka od samostalne djelatnosti ostvarenih u 2015. godini.

OBRAZAC P-PPI

PREGLED POSLOVNIH PRIMITAKA I IZDATAKA OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI OSTVARENIH U 2015.GODINI	
I. OPĆI PODACI O POREZNOJ OBVEZNIKU	
1. IME I PREZIME	PREDRAG CREPAR
2. ADRESA PREBIVALIŠTA / UOBIČAJENOG BORAVIŠTA:	PETRINJA, D.PETROVIĆA 17
3. OIB:	4709845397
OPIS	IZNOS (u kunama i lipama)
II. PRIMICI	
1. primici u gotovinu	33.965,55 kn
2. primici putem žiro-računa	
3. primici u naravi	
4. primici u svezi s otuđenja	
5. primici poreznog razdoblja u vlasini iznosa evidentiranih izdataka nastalih temeljem amortizacije članka 20. stavak 7. Zakona	
6. PDV u primicima (1)	
7. UKUPNI PRIMICI (1.+2.+3.+4.+5.-6.)	33.965,55 kn
III. IZDACI	
1. izdaci u gotovini	85.391,50 kn
2. izdaci putem žiro računa	
3. izdaci u naravi	
4. izdaci otpisa	
5. izdaci reprezentacije	
6. izdaci u svezi s otuđenjem	
7. PDV u izdacima (2)	
8. izdaci koji se porezno ne priznaju iz članka 22. Zakona	2.160,84 kn
9. UKUPNI IZDACI (1.+2.+3.+4.+5.+6.-7.-8.)	83.230,66 kn
IV. OSTVARENI DOHODAK / GUBITAK (II.7.-III.9)	-49.265,11 kn
V. DODATAK PREGLEDU POSLOVNIH PRIMITAKA I IZDATAKA	
1. broj zaposlenih radnika na dan 31. prosinca	0
2. razlika između prometa po žiro-računu i iskazanih primitaka pod II.2. (2.1.+2.2.+2.3.+2.4.+2.5.)	- kn
2.1. polog utriška koji je iskazan pod II.1.	- kn
2.2. primljen iznos kredita	- kn
2.3. primljeni iznos zajmova	- kn
2.4. primljeni iznos po osnovi državnih pomoći, poticaja i potpora namijenjenih za nabavu dugotrajne imovine koja podliježe amortizaciji	- kn
2.5. ostali nenačeljeni primici, koji se ne smatraju oporezivim primicima	- kn
NADNEVAK	POTPIS POREZNOG OBVEZNIKA
<small>(1) Iznos upisuju samo porezni obveznici koji su istovremeno i obveznici poreza na dodanu vrijednost</small>	

Izvor: Interna dokumentacija trgovačkog obrta „Crepar“

Primici i izdaci utvrđuju se prema njihovoj tržišnoj vrijednosti, i to prema načelu blagajne.⁹⁶ To znači da se primici utvrđuju tek nakon primljenih uplata, a izdaci nakon obavljenih isplata. Prema važećem "načelu blagajne" primici i izdaci nastaju i mogu se knjižiti u trenutku naplate, odnosno plaćanja (osim izdataka za dugotrajnu imovinu).⁹⁷ Kod naplate

⁹⁶ Obrtnička komora, Dubrovačko-neretvanske županije, <http://www.uo-metkovic.com/izdvojene-novosti/primici-i-izdaci-obrtnika-42.html> (03.09.2016.)

⁹⁷ Ibidem

čekom, primitak nastaje trenutkom primitka čeka, ako se plaća mjenicom, primitak nastaje naplatom ili prijenosom mjenice, ako se plaća kreditnom karticom, primitak nastaje naplatom na žiro-račun, ako se naplata obavlja prijebom, asignacijom ili cesijom, trenutkom naplate smatra se trenutak kada su se stekli propisani uvjeti (potpisani odgovarajući ugovori ili druge isprave).⁹⁸

3.2. Izvještaji

Zakonom o računovodstvu propisano je da u temeljne izvještaje koje poduzeća moraju sastaviti i javno objaviti ulaze:⁹⁹

- bilanca
- račun dobiti i gubitka (izvještaj o dobiti)
- izvještaj o novčanom toku
- izvještaj o promjenama kapitala i bilješke.

Taj set temeljnih financijskih izvještaja moraju sastaviti svi poduzetnici, osim onih koji su svrstani u kategoriju malih poduzeća. Mala poduzeća trebaju sastaviti samo bilancu, račun dobiti i gubitka i bilješke uz financijske izvještaje. Računovodstveni sustav poduzeća puno je složeniji i zahtjevniji od računovodstvenoga sustava obrtnika, a to posljedično utječe i na zahtjevnost vođenja poslovnih knjiga, način izvještavanja, kao i kontrolu poslovanja.¹⁰⁰

Bilanca je prikaz stanja imovine, obveza i kapitala poduzeća. Bilancom obuhvaćamo sva sredstva i izvore koji se u toku poslovne aktivnosti mijenjaju i to kvalitativno i kvantitativno, kod čega knjigovodstvo bilježi i poslovne promjene, a bilanca je prikaz stanja rezultirajućih iz poslovnih promjena.¹⁰¹ Sastoji se od aktive i pasive što predstavlja glavnica (kapital) i obveze poslovnog subjekta. U bilanci se prikazuje financijski položaj odnosno financijska snaga poslovnog subjekta, na koju utječu ekonomski resursi koje kontrolira poslovni subjekt, a prikazani su u određenom trenutku u bilanci.¹⁰² Iz podataka koji se prikazuju u bilanci može se sagledati financijski sustav, likvidnost, solventnost kao i sposobnost poslovnog subjekta da se prilagodi promjenama koje nastaju u njegovu okruženju.¹⁰³

⁹⁸Obrtnička komora, Dubrovačko-neretvanske županije, <http://www.uo-metkovic.com/izdvojene-novosti/primici-i-izdaci-obrtnika-42.html> (03.09.2016.)

⁹⁹ Ibidem, str. 314.

¹⁰⁰ Ibidem, str. 314

¹⁰¹ Habek, M., *Računovodstvo*, Nar. nov., Zagreb, 1984., str. 184

¹⁰² Ibidem

¹⁰³ Gulin, D., Žager, L., *Računovodstvo*, Zagreb, 2013., str. 52

Račun dobiti i gubitka (izvještaj o dobiti) je financijski izvještaj koji pruža informacije o uspjehu trgovačkog društva za određeno razdoblje. Izvještaj o dobiti iskaz je prihoda, rashoda te poslovnog rezultata ostvarenog u razdoblju.¹⁰⁴ Računovodstveno (obračunsko) razdoblje za koje se obvezno sastavlja je kalendarska godina (01.01.- 31.12.), ali se izvještaj može sastavljati i za kraća razdoblja. U odnosu na bilancu izvještaj o dobiti prikazuje prihode, rashode i poslovni rezultat za određeno obračunsko razdoblje, dok bilanca daje pregled stanja imovine, obveza i kapitala za određeni datum.¹⁰⁵

Izvještaj o novčanom toku pruža informacije o novčanim primicima i novčanim izdacima tijekom obračunskog razdoblja te stanje novca i novčanih ekvivalenata na kraju i na početku obračunskog razdoblja.¹⁰⁶ Pruža uvid u promjene u strukturi imovine, obveza i kapitala. Primarna je svrha toga izvještaja prikazati kako poduzeće ostvaruje i koristi novac, i to kroz promjene u strukturi njegove imovine i izvora imovine, odnosno pružanje informacija o novčanim primicima i novčanim izdacima tijekom obračunskog razdoblja, što temeljnim financijskim izvještajima u cjelini daje dinamičnu dimenziju i korisnost za menadžment i druge korisnike financijskih izvještaja u donošenju poslovnih odluka.¹⁰⁷

Izvještaj o promjenama u glavnici koje su se dogodile između dva datuma bilance, najčešće između tekuće i prethodne godine, pokazuju povećanje ili smanjenje glavnice koje se dogodilo u tijeku promatranog razdoblja. Prikazuju se u izvještaju o promjenama glavnice. Ovaj izvještaj prikazuje promjene koje su nastale na svim dijelovima glavnice. Izvještaj o promjenama u glavnici noviji je financijski izvještaj opće namjene koji čini cjeloviti set izvještaja, a u skladu je s Međunarodnim računovodstvenim standardom.¹⁰⁸

3.3. Prijelaz obrtnika u sustav PDV-a

Primarno prilikom osnivanja obrta obrtnici ulaze u sustav poreza na dohodak. Ukoliko to smatraju oportunističkim mogu prijeći u sustav poreza na dobit dobrovoljno ili po sili zakona. U Zakonu o porezu na dobit definirani su kriteriji pod kojima obrtnik mora prijeći u skupinu obrtnika „dobitaša“. Obrtnik postaje obveznik poreza na dobit ako je:¹⁰⁹

¹⁰⁴ Gulin,D., Žager,L., *Računovodstvo*, Zagreb,2013, str.75

¹⁰⁵ Ibidem

¹⁰⁶ Ibidem, str. 83

¹⁰⁷ Ibidem

¹⁰⁸ Ibidem, str. 98

¹⁰⁹ Zakon o porezu na dobit, čl.2., Redakcijski pročišćeni tekst, Nar.nov.,br. 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16. <http://www.zakon.hr/z/99/Zakon-o-porezu-na-dobit> (18.07.2016.)

1. ako je u prethodnom poreznom razdoblju ostvario ukupni primitak veći od 3.000.000,00 kuna ili
2. ako ispunjava dva od sljedeća tri uvjeta:
 - u prethodnom poreznom razdoblju ostvario je dohodak veći od 400.000,00 kuna,
 - ima dugotrajnu imovinu u vrijednosti većoj od 2.000.000,00 kuna,
 - u prethodnom poreznom razdoblju prosječno zapošljava više od 15 radnika.

Ukoliko obrtnik prijeđe u sustav poreza na dobit tada u tom sustavu mora ostati barem tri godine.¹¹⁰ Obrtnik može postati obveznik PDV-a i na početku obavljanja djelatnosti, ako se prijavi u Registar obveznika PDV-a u tekućoj godini kad počinje obavljati poduzetničku djelatnost, i to najkasnije prije prve isporuke dobara i usluga.

3.4. Prednosti prijelaza obrtnika u sustav PDV-a

Odluka o ulasku u sustav PDV-a jednako je kompleksna kao i odluka o modelu registriranja djelatnosti. Ova odluka ovisi o planiranoj djelatnosti poduzetnika i njegovoj viziji obrta ili tvrtke. Na temelju svih iznesenih činjenica na vlasniku tvrtke ili obrta je da sami odluče hoćete li odmah na početku poslovanja postati obveznik poreza na dodanu vrijednost ili ne). Jedna od prednosti obrtnika u sustavu PDV-a je pretporez po svim ulaznim računima. Praktički gledano, pretporez je poput PDV-a, samo na naplatu dolazi od druge strane. Ako se od drugog poduzeća dobije račun za naplatu usluge ili proizvoda, PDV na iznosu tog računa postaje pretporez koji se može odbiti. Tvrtke ili obrti koje ne planiraju veća ulaganja u samom startu poslovanja realno nemaju razloga za neposredan ulazak u sustav PDV-a.¹¹¹

3.5. Nedostaci prijelaza obrtnika u sustav PDV-a

Nedostatak ulaska u sustav PDV-a je činjenica da će svi proizvodi biti skuplji za 25%, što stvara problem poduzećima ili obrtima koji posluju s fizičkim osobama. U slučaju da se posluje primarno s drugim tvrtkama, ulazak u sustav PDV-a se preporuča. Također uz poskupljenje proizvoda i usluga prema fizičkim osobama i usluge knjigovodstva tvrtke u sustavu PDV-a su skuplje zbog potrebe vođenja dodatnih poslovnih knjiga te mjesečnih ili tromjesečnih obračuna PDV-a. Obrtnici koji su u sustavu PDV-a poslovne knjige vode po sustavu dvojnog knjigovodstva što znači da su troškovi usluge knjigovodstva veće od obrtnika koji nisu u sustavu PDV-a.

¹¹⁰Žager, K., Dečman, N., *Računovodstvo malih i srednjih poduzeća*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2015. str.283.

¹¹¹ Poduka, Zadruga za poduku i savjetovanje u poduzetništvu, <http://www.poduka.hr/index.php/2015/07/01/prednosti-i-nedostaci-ulaska-u-sustav-pdv-a/> (16.08.2016.)

3.6. Obvezni doprinosi obrtnika

Obrtnici se obvezno osiguravaju u sustavu mirovinskog i zdravstvenog osiguranja i smatraju se osiguranicima koji su sami obvezni uplaćivati doprinose za sebe i svoje zaposlenike. Osnova osiguranja za njih kao nositelje djelatnosti se razlikuje od osnove osiguranja radnika. Za njih se doprinosi obračunavaju na stalne osnovice koje utvrđuju Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje.

Obveznik doprinosa koji dohodak utvrđuje prema poslovnim knjigama, osiguranik je obveznik obračunavanja i plaćanja doprinosa za svoje osobno osiguranje. Osiguranik kojemu se dohodak utvrđuje u paušalnoj svoti (obvezu doprinosa, vrste doprinosa i razdoblje na koje se obveza odnosi određuje se rješenjem Porezne uprave).¹¹²

Evidencija o plaćenim doprinosima za njih se vodi u nadležnim Zavodima koji zadužuju osiguranike na temelju poslanih uplatnica jedanput mjesečno, po kojima su osiguranici obvezni uplatu obaviti najkasnije do 15. u mjesecu za prethodni mjesec.¹¹³

Vrste doprinosa i obračunske stope:

- doprinos za mirovinsko osiguranje - 20%
- doprinos za zdravstveno osiguranje - 15%
- doprinos za zaštitu zdravlja na radu - 0,5%
- doprinos za zapošljavanje - 1,7%¹⁷

Osnovica za obračun doprinosa je umnožak prosječne plaće i koeficijenta 0,65 te rok za uplatu doprinosa je do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

¹¹² Porezna uprava, http://www.porezna-uprava.hr/HR_publicacije/Prirucnici_brosure/Doprinosi_157i.pdf (01.09.2016.)

¹¹³ Priručnik o obrtu, <https://www.google.hr/webhp?sourceid=chrome-instant&ion=1&espv=2&ie=UTF-8#q=priru%C4%8Dnik%20o%20obrtu> (26.07.2016.)

Prilog 6. Rješenje o mirovinskom i zdravstvenom osiguranju

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO FINANCIJA
POREZNA UPRAVA
PODRUČNI URED SREDIŠNJA HRVATSKA
ISPOSTAVA SISAK

KLASA: UP/1-411-01/2015-02/00302
URBROJ: 513-07-25-08-2015-01

PETRINJA, Gundulićeva 2, 11.02.2015

CREPAR PREDRAG
PETROVIČA DRAŽENA 017
44250 PETRINJA

OIB: 47096645397 KBR: 3455003023280

Ministarstvo financija, Porezna uprava, Područni ured SREDIŠNJA HRVATSKA, Ispostava SISAK na temelju članka 64. stavak 2. Zakona o doprinosima (Narodne novine, broj 84/08, 152/08, 94/09, 18/11, 22/12, 144/12, 148/13, 41/14 i 143/14 - dalje u tekstu Zakon) i članka 14. točka 3. Zakona o Poreznoj upravi (Narodne novine, broj 148/13 i 141/14), u predmetu utvrđivanja obveze doprinosa za obveznika doprinosa CREPAR PREDRAG, po službenoj dužnosti donosi

RJEŠENJE

I. CREPAR PREDRAG, iz PETRINJA, PETROVIČA DRAŽENA 017, osiguraniku po osnovi OBRT - POSLOVNE KNJIGE, utvrđuje se za 2015. godinu, s početkom od 01.01.2015. i prema mjesečnoj osnovici za obračun doprinosa od 5.162,95 kuna, obveza doprinosa u mjesečnim iznosima i to:

1. doprinos za mirovinsko osiguranje	774,44 kuna
2. doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje	258,14 kuna
3. doprinos za zdravstveno osiguranje	774,44 kuna
4. doprinos za zaštitu zdravlja na radu	25,81 kuna
5. doprinos za zapošljavanje	87,77 kuna

II. Mjesečne obveze utvrđene ovim rješenjem i evidentirane u poreznim evidencijama smatraju se konačnom obvezom.

III. Mjesečni iznosi obveze iz točke I. dospijevaju na naplatu do 15. dana u mjesecu za prethodni mjesec.

IV. Nalaže se obvezniku plaćanje obveze doprinosa u rokovima dospijeća na naplatu i to:

- iz točke I. pod 1. i 5. u korist računa broj HR1210010051863000160 - Državni proračun Republike Hrvatske, uz obveznu naznaku modela „HR68“ te brojčane oznake (šifre) vrste prihoda i osobnog identifikacijskog broja (OIB-a) obveznika doprinosa u pozivu na broj odobrenja (primatelja):
šifra 8214-47096645397 doprinos za mirovinsko osiguranje
šifra 8770-47096645397 doprinos za zapošljavanje
- iz točke I. pod 2. u korist računa broj HR7610010051700036001 - Doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje, uz obveznu naznaku modela „HR68“ te brojčane oznake (šifre) vrste prihoda i osobnog identifikacijskog broja (OIB-a) obveznika doprinosa u pozivu na broj odobrenja (primatelja):
šifra 2046-47096645397 doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje
- iz točke I. pod 3. i 4. u korist računa broj HR6510010051550100001 Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje – obvezno zdravstveno osiguranje, uz obveznu naznaku modela „HR68“ te brojčane oznake (šifre) vrste prihoda i osobnog identifikacijskog broja (OIB-a) obveznika doprinosa u pozivu na broj odobrenja (primatelja):
šifra 8478-47096645397 doprinos za zdravstveno osiguranje
šifra 8591-47096645397 doprinos za zaštitu zdravlja na radu

V. Iznosi mjesečnih obveza doprinosa utvrđeni ovim rješenjem, kada nije naznačen prestanak obveze, vrijede do donošenja novoga rješenja odnosno do prestanka ili promjene osnove osiguranja navedene pod I. odnosno do prestanka evidentiranja mjesečnih obveza a najduže do posljednjeg dana u godini na koju se obveza odnosi.

Izvor: Interna dokumentacija trgovačkog obrta „Crepar“

Na temelju Zakona o doprinosima i Zakona o Poreznoj upravi u predmetu utvrđivanja obveze doprinosa za obveznika vlasnika trgovačkog obrta „Crepar“ utvrđuje se iznos od 5.162,95 kuna. Iznos se odnosi na mirovinsko osiguranje i osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje, zatim doprinosi za zdravstveno osiguranje, doprinos za zaštitu zdravlja na radu i doprinos za zapošljavanje.

4. PRIMJERI IZ RAČUNOVODSTVENE PRAKSE TRGOVAČKOG OBRTA „CREPAR“ PETRINJA

Poslovne knjige odnosno sve računovodstvene poslove obrta za trgovinu „Crepar“ vodi knjigovodstveni servis „Mira“ sa sjedištem u Petrinji.

Poslovi se odnose na:¹¹⁴

- financijsko knjigovodstvo,
- knjiženje prometa na žiro računu na osnovi izvoda iz poslovne banke,
- knjiženje prometa blagajne,
- knjiženje obveza prema dobavljačima na temelju ulaznih računa i kalkulacija sa svim elementima cijene bilo veleprodajne ili maloprodajne,
- knjiženje potraživanja od kupaca temeljem izlaznih računa sa priloženom dokumentacijom o otpremi i razduženju robe,
- knjiženje osnovnih sredstava i obračun amortizacije i revalorizacije,
- izrada svih zakonom propisanih izvještaja o poslovanju.

Prema potrebi i zatjevu vlasnika trgovačkog obrta „Crepar“ obavljaju se i drugi povremeni poslovi kao što su izrada dopisa, potvrda, prijepisa te izrada i obračun putnih troškova.

Cijena usluga se naplaćuje na mjesečnoj razini u vrijednosti od 300,00 kuna. Cijena ugovorenih usluga može se sporazumno mijenjati ovisno o povećanju ili smanjenju obima posla.

4.1. Nabava zaliha trgovačke robe

U imovini tvrtke glavne stavke kratkotrajne imovine su zalihe i potraživanja od kupaca. Kratkotrajna imovina je onaj dio ukupne imovine poduzeća za koji se očekuje da će biti prodan u roku od godine dana ili utrošen u normalnom proizvodnom ciklusu, ako ciklus traje dulje od godine dana. Oblici kratkotrajne imovine su novac (u blagajni, na žiroračunu, deviznom računu, vrijednosni papiri), stvari (zalihe kratkotrajne imovine, npr. sirovine i materijala, sitnog inventara i slično), prava (potraživanja kratkotrajne imovine od kupaca, zaposlenika). Izračunavanje i praćenje pokazatelja koji se odnose na zalihe izuzetno je značajno pri utvrđivanju relativne efikasnosti upravljanja zalihama. Analiza zaliha provodi se stavljanjem u odnos prihoda iz prodaje ili troškova prodane robe (proizvoda) prema

¹¹⁴ Ugovor o pružanju knjigovodstvenih usluga

vrijednostima zalihama. Koeficijent obrta zaliha pokazuje koliko se puta zalihe obrnu u tijeku jedne godine. Obzirom da su zalihe najnelikvidniji oblik imovine, poželjna je veća vrijednost koeficijenta.

Trgovački obrt „Crepar“ robu nabavlja iz Offertissime, trgovine na malo i veliko. Asortiman robe je raznovrsan, a odnosi se na igračke, kozmetiku, kućne potrebštine, keramiku, školski pribor i ostalo.

Prilog 7. Ulazni račun

OFFERTISSIMA Sv. Nedelja, dr. F. Tuđmana 33, info@offertissima.hr, www.offertissima.hr
 Telefon : 01 33 70 370, 33 70 373, Fax : 01 33 70 377, 33 27 111
 IBAN : HR3323600001101342238 kod Zagrebačke banke, SWIFT ZABAHR2X
 OIB: 00643859701, PDV broj : HR00643859701

R-1 RAČUN br. 99-M02-01
 Datum računa : 23.03.2016. Vrijeme : 13:26:43
 Datum valute : 23.03.2016
 Mjesto izdavanja računa : Novaki
 Na temelju :
 Način plaćanja : Novčanice
 Skladšte : MP-2 Novaki
 Datum isporuke : 23.03.2016
 Otpremnica :

CREPAR TRG.OBRT VL. PREDRAG CREF
 D. PETROVIĆA 17
 44250 Petrinja
 OIB : 47090645397

R.br.	Šifra art.	Barcode	Opis artikla - usluga	Jed. mj.	Količina	Cijena	Rabat	Iznos bez PDV-a
1.	554230	3856007564230	AUTO SET	kom	12,00	6,00		72,00 Kn
2.	518560	3856007518560	LUTKA	kom	24,00	3,50		84,00 Kn
3.	542381	3856007542381	MARKETI 4 KOM ZA BIJELU PLO	kom	12,00	5,00		60,00 Kn
4.	506167	3856007506167	AVION SET	kom	12,00	4,00		48,00 Kn
5.	509854	3856007509854	PARTY NAČČALE	kom	24,00	3,00		72,00 Kn
6.	586170	3856007586170	TRAKTOR	kom	12,00	8,00		96,00 Kn
7.	562945	3856007562945	GUMA PAK ZA AUTO 6 KOM BE	kom	12,00	5,00		60,00 Kn
8.	515880	3856007515880	LJEPILO BRZOVEZLUJUĆE 5 X 3C	kom	24,00	5,00		120,00 Kn
9.	516368	3856007516368	KLJUČEVI IMBUS SET BE166C01	kom	12,00	4,00		48,00 Kn
10.	534539	3856007534539	KONCI 10 KOM U BOJI	set	12,00	3,60		42,00 Kn
11.	534706	3856007534706	KONCI 10 KOM	set	12,00	4,00		48,00 Kn
12.	579370	3856007579370	LAMPA BATERIJSKA LED BE166	kom	12,00	4,00		48,00 Kn
13.	517976	3856007517976	SAT STOLNI SV-SLIKA 13X17 CM	kom	12,00	5,50		66,00 Kn
14.	535048	3856007535048	ŠPANGE CRNE 200 KOM BE168	kom	12,00	5,50		66,00 Kn
15.	563256	3856007563256	ČETKICA ZA ZUBE 4 KOM	set	12,00	5,00		60,00 Kn
16.	585963	3856007585963	KOŠARICE PAPIRNATE 76 KOM	kom	12,00	3,50		42,00 Kn
UKUPNO (sa PDV-om) :								1.290,00 Kn
OSNOVICA								1.032,00
PDV							25,00%	258,00
IZNOS PDV-a								258,00

Cijene su bez sklađište protivtežije. Iznos računa je ispravan uz točnu EUR/HRK stopu prema tečaju 1HRK na dan izdavanja računa. In u slučaju promjene stopa protivtežije izdava se prilikom obračuna iznosa računa prema tečaju na dan plaćanja. Zbog toga izdava se dodatna izjava o iznosima računa. Offertissima iz o.v. je vlasnik korporativne robe po ovom računu do njegovog konačnog plaćanja.

POVRAT BOKA:
 U slučaju da se vrati dio robe iz ovog računa, izdat će se dodatna otpremnica iz koje se vidi u pogledu predmeta, nositeljske i uz kompletnu dokumentaciju, a koji iznosi poruka (kao i kod KUPAC) - izdat će se prema vrsti od predmetne robe.

Blagajnik : Mužić
 Plaćanje na : Novčanice
 Obavezno navesti poziv na broj : 01 202746-1600099-8
 Zaštitni kod izdavačaja : 41933e509629f1eaf3ae4ac8b24105b
 Jedinstveni identifikator računa : 0671832-c97b-436c-8bd1-51a5d81a5130

OFFERTISSIMA
 D. PETROVIĆA 17
 44250 Petrinja
 OIB: 47090645397
 (naslov)

Proizvođač je registrirane kod Trgovačkog suda u Zagrebu, TI:0527469 2, MIB: 090110762, izmisljeni kapital u iznosu od 49.070.000,00 kn uplaćeni je u potpunosti. Članovi uprave: Danijela Čigic

Izvor: Knjigovodstvo trgovačkog obrta

Na temelju ovog R1 računa može se vidjeti vrsta nabavljene robe, količina, cijena, rabat te iznos cijene bez PDV-a.

4.2. Formiranje prodajne cijene

Formiranje prodajne cijene proizvoda na tržištu ovisi o više faktora. Cijena je novčani iznos koji je potrebno dati da bi se kupila neka roba. Na slobodnom tržištu cijena se formira na osnovi ponude i potražnje. Cijena je jednaka ili manja od vrijednosti, odnosno veća ili jednaka troškovima. Kupci kojima roba vrijedi manje od cijene neće je kupovati, a trgovci koji ne mogu zaraditi prodajom proizvoda nemaju interes prodavati ga.¹¹⁵ Cilj trgovačkog obrta „Crepar“ je ostvariti što veći udio na tržištu i privući što veći broj potrošača. Naime, u cilju nije prodati manje proizvoda po višoj cijeni, nego prodati što više proizvoda po nižoj cijeni od konkurencije s tim da se pokriju osnovni troškovi nabave, odnosno u cilju je biti jeftiniji od konkurencije i formirati cijenu koja će biti prihvatljiva za većinu stanovništva.

Prilog 8. Kalkulacija i formiranje prodajne cijene robe

T.O.CREPAR											
44250 Petrinja, D.PETROVIĆA 17								Telefon:			
OIB :47096645397								Fax:			
Podaci o dobavljaču:								KALKULACIJA : 0002			
OFFERTISSIMA								Skladište : 01 VELEPRODAJA			
DR. F. TUĐMANA								DVO : 23.03.16			
... SV. NEDELJA								Račun :			
Tel:								Otpremnica :			
OIB: 00643859701								Valuta plaćanja : 23.03.16			
Šifra dobavljača: 00002								Datum ulaza robe : 23.03.16			
Rb	Šifra	Naziv robe	JM	Količin	a Cijena	Cijena	%Rab	%Dod. Rab.	Fakturna - rabat	Marža	Prod.cij
1.	000020	AUTOSET	KO M	12,00	0,00	6,00	0,00	0,00	72,00	66,67	10,00
2.	000021	LUTKA	KO M	24,00	0,00	3,50	0,00	0,00	84,00	42,86	5,00
3.	000022	MARKERI	KO M	12,00	0,00	5,00	0,00	0,00	60,00	100,00	10,00
4.	000023	AVIONSET	KO M	12,00	0,00	4,00	0,00	0,00	48,00	150,00	10,00
5.	000024	PARTY NAOČALE	KO M	24,00	0,00	3,00	0,00	0,00	72,00	66,67	5,00
6.	000025	TRAKTOR	KO M	12,00	0,00	8,00	0,00	0,00	96,00	87,50	15,00
7.	000026	GUMA ZA AUTO	KO M	12,00	0,00	5,00	0,00	0,00	60,00	100,00	10,00
8.	000027	LJEPILO		24,00	0,00	5,00	0,00	0,00	120,00	100,00	10,00
9.	000028	KLJUČEVI IMBUS SET		12,00	0,00	4,00	0,00	0,00	48,00	75,00	7,00
10.	000029	KONCI U BOJI		12,00	0,00	3,50	0,00	0,00	42,00	100,00	7,00
11.	000030	KONCI		12,00	0,00	4,00	0,00	0,00	48,00	75,00	7,00
12.	000031	LAMPA BAT. LED		12,00	0,00	4,00	0,00	0,00	48,00	75,00	7,00
13.	000032	SAT STOLNI		12,00	0,00	5,50	0,00	0,00	66,00	81,82	10,00
14.	000033	ŠPANGE		12,00	0,00	5,50	0,00	0,00	66,00	81,82	10,00
15.	000034	ČETKICA ZA ZUBE	KO M	12,00	0,00	5,00	0,00	0,00	60,00	100,00	10,00
16.	000035	KOŠARICE PAPIRNATE	KO M	12,00	0,00	3,50	0,00	0,00	42,00	100,00	7,00
				228,00	0,00	1.032,00	0,00	0,00	1.032,00	888,00	1.920,00

Izvor: Knjigovodstvo trgovačkog obrta

¹¹⁵ Wikipedija, <https://hr.wikipedia.org/wiki/Cijena> (02.09.2016.)

U prilogu 8 može se vidjeti nabavna cijena robe, marža te konačna prodajna cijena. Ovisno o vrsti proizvoda određuje se prodajna cijena. Marža je razlika između prodajne cijene i nabavne cijene trgovačke robe (trošak prodane robe). Marža se izračunava tako se od prodajne cijene oduzme nabavna cijena. Marža mora biti dovoljno velika da pokrije trošak poslovanja i omogući ostvarenje dobiti. Troškovi poslovanja primjerice materijalni troškovi, amortizacija, troškovi rada i ostali troškovi. Ulazni troškovi nisu najvažniji faktor formiranja cijene, važno je znati kolika je jedinična potrošnja odnosno cijena po pojedinom proizvodu. U obzir se uzima i ciljna skupina potrošača zbog toga što su proizvodi namjenjeni širem stanovništvu i ti proizvodi su im svakodnevno potrebni u kućanstvu.

4.3. Prodaja trgovačke robe

U prilogu 9 se može vidjeti da je trgovačkom obrtu „Zoki“ prodana određena količina robe te da je roba plaćena gotovinom. Uz R2 račun kupcu se mora izdati i fiskalni račun.

Prilog 9. Izlazni račun - prodaja trgovačke robe

RAČUN R*2 br. 16/2016		PRODAVATELJ (ISPORUČITELJ)	PRIMATELJ (KUPAC)					
PETRINJA 06.09.2016. <small>(mjesto i nadnevak izdavanja računa)</small>		naziv - ime i prezime, adresa: mjesto, ulica i broj telefona CREPAR - OBRT ZA TRGOVINU	naziv - ime i prezime, adresa: mjesto, ulica i broj telefona T.O. ŽOKI B.GRACANICA ZAGREBAČKA OIB: 15295709989 VOLODER					
06.09.2016. <small>(nadnevak isporuke dobara ili obavijenih usluga)</small>		<small>(OSOBNI IDENTIFIKACIJSKI BROJ)</small>	<small>(OSOBNI IDENTIFIKACIJSKI BROJ)</small>					
ŽIRORAČUN: _____		KOD: _____						
UVJETI ISPORUKE (PRODAJE):		gotovina						
ŠIFRA ROBE - TRGOVAČKI NAZIV ISPORUČENIH DOBARA ILI OBAVLJENIH USLUGA	JED. M.J.	KOLIČINA	JED. CIJENA (BEZ POREZA)	IZNOS OSNOVICE (VRIJEDNOST BEZ POREZA)	% IZNOS PDV-a	% IZNOS PDV-a	% IZNOS PDV-a	UKUPNO (NAKNADA S POREZOM)
IGRAČKE	kom.	10	5,00					50,00
IGRAČKE	kom.	10	10,00					100,00
AJAT	kom.	10	5,00					50,00
UKUPNO								200,00
* Obveznik poreza na dobit iza slova R- upisat će brojkju 1, a obveznik poreza na dobit iza slova R- upisat će brojkju 2								
Narodne novine d.d., Zagreb - (58) 011420 Oznaka za narudžbu: UT-I-641/NCR		CREPAR OBRT ZA TRGOVINU I IZRADU SUVENIRA ul. Predrag Crepar, OIB 47096645397 PETRINJA, Dražena Petrovića 17		James Stewart (odgovorna osoba)				

CREPAR
OBRT ZA TRGOVINU I
USLUGE
ul. Predrag Crepar
Dražena Petrovića 17, Petrinja
*OIB: 47096645397

01 Predrag Crepar 1

Igračke 10 kom. x 5.00 = 50.00 A
Igračke
10 kom. x 10.00 = 100.00 A
Ajat 10 kom. x 5.00 = 50.00 A
UKUPNO kn 200.00
NOUČANICE 200.00

1591/POSL1/1 03 ARTIKALA
06-09-16 15:29
POU nije obračunat temeljem
čl. 90 st. 1 zakona o PDU-u

ZASTITNI KOD:
e1aba39b5ae0decf5baf9f8b298ff47d

Tr.Br: 39306791 01130658

Izvor: Knjigovodstvo trgovačkog obrta

4.4. Prijava poreza na dohodak

Porez na dohodak definira se kao izravni porez tj. kao porez koji se nameće izravno na dohodak osobe ili domaćinstva koje bi trebali snositi porezni teret.¹¹⁶ Porez na dohodak najtipičniji je oblik izravnih poreza.¹¹⁷ Porez na dohodak nameće se na oporezivi dohodak pojedinca obično prema progresivnim poreznim stopama.¹¹⁸ Upravo je to njegovo strukturalno obilježje jedna od temeljnih vrijednosti porezna na dohodak jer se zbog tog svojstva on može dobro prilagoditi sposobnosti plaćanja pojedinaca i domaćinstva.¹¹⁹ Porezni obveznik je fizička osoba koja ostvaruje dohodak. Dohodak je razlika između primitaka priteklih u poreznom razdoblju i izdataka nastalih u istom poreznom razdoblju. Primitci su sva dobra (novac, stvari, materijalna prava, usluge i drugo) koja su poreznom obvezniku pritekla u poreznom razdoblju.¹²⁰ Izdacima se smatraju svi odljevi dobara s novčanom vrijednošću izvršeni radi ostvarivanja ili osiguranja primitaka.¹²¹

Tablica 12. Utvrđivanje porezne obveze obrtnika

POSLOVNI PRIMITCI
- POSLOVNI IZDACI
= DOHODAK
- POREZNE OLAKŠICE (umanjenja)
= DOHODAK/GUBITAK NAKON OLAKŠICA
- OSOBNI ODBICI
= POREZNA OSNOVICA
x POREZ I PRIREZ
= POREZNA OBVEZA

Izvor: Žager, K., Smrekar, N., Oluić, A., *Računovodstvo malih i srednjih poduzeća*, Zagreb, 2009., str. 106.

Porez na dohodak utvrđuje se i plaća za kalendarsku godinu (porezno razdoblje).¹²² Obrtnici kao obveznici poreza na dohodak obvezni su podnijeti godišnju prijavu poreza na dohodak

¹¹⁶ Institut za javne financije, <http://www.ijf.hr/hr/korisne-informacije/pojmovnik-javnih-financija/15/porez-na-dohodak/290/porez-na-dohodak/292/> (02.09.2016.)

¹¹⁷ Ibidem

¹¹⁸ Ibidem

¹¹⁹ Ibidem

¹²⁰ Ibidem

¹²¹ Zakon o porezu na dohodak, Nar.nov, 125/13, 143/14, <http://www.zakon.hr/z/85/Zakon-o-porezu-na-dohodak> (08.08.2016.)

¹²² Zakon o porezu na dohodak, Narodne novine, 125/13., 143/14., <http://www.zakon.hr/z/85/Zakon-o-porezu-na-dohodak> (08.08.2016.)

(obrazac DOH). Međutim, dohodak nije, odnosno ne mora biti i osnovica za plaćanje poreza na dohodak jer zakonski propisi propisuju razne porezne olakšice kojima je moguće umanjiti dohodak, i to za iznos:¹²³

- plaće novozaposlenih radnika,
- državne potpore za naukovaje za obrtnička zanimanja,
- državne potpore za obrazovanje i izobrazbu,
- izdataka za istraživanje i razvoj,
- preneseni gubitak.

Uz obrazac prijave poreza na dohodak koji su i porezni obveznici su dužni dostaviti i sljedeće dokumente:¹²⁴

- popis dugotrajne imovine,
- izvadak iz poslovnih knjiga s podacima o ukupnim poslovnim primicima i izdacima uz posebno iskazivanje specifičnih primitaka i izdataka,
- ostale isprave (dokazi o olakšicama).

U prilogu 10 na kraju završnog rada prikazan je primjer prijave poreza na dohodak trgovačkog obrta „Crepar“ za 2015. godinu.

4.5. Obrtništvo u brojkama

Statistički podaci o obrtima prvi put objavljeni su 2006. godine kao godišnjak u kojem su bili obuhvaćeni podaci o obrtima od 2003. do 2005. godine, te se od tada redovito objavljuju kao godišnji podaci ili polugodišnje informacije, dostupne na internet stranici Hrvatske obrtničke komore.¹²⁵

¹²³ Žager, K., Dečman, N., *Računovodstvo malih i srednjih poduzeća*, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2015., str. 321.

¹²⁴ Grupa autora (2006), *Poslovanje obrtnika i slobodnih zanimanja*, IV. izmijenjena i dopunjena naklada, Zagreb: RRIF-plus, str. 789.

¹²⁵ Hrvatska obrtnička komora, Statistički pregled, *Obrtništvo u brojkama*, ožujak 2016. str. 5

Tablica 13. Aktivna trgovačka društva prema pravno ustrojbenim oblicima i aktivni obrti,
(prosinac 2015.)

USTROJBENI OBLIK	OZNAKA	AKTIVNI SUBJEKTI	UDIO
Dioničko društvo	d.d	1.188	0,5%
Društvo s ograničenom odgovornošću	d.o.o.	127.996	55,5%
Jednostavna trgovačka društva s ograničenom odgovornošću	j.d.o.o.	24.277	10,5%
Javna trgovačka društva	j.t.d.	303	0,1%
Podružnice inzemnih trgovačkih društava ili pojedinca	podružnica	547	0,2%
Ostali pravno ustrojbeni oblici	ostali	212	0,1%
Obrt	obrt	76.222	33,0%
UKUPNO		230.754	100%

Izvor: Hrvatska obrtnička komora, Statistički pregled, *Obrtništvo u brojkama*, ožujak 2016.

str. 5

U Republici Hrvatskoj obrt ima veliku ulogu u poslovanju. Aktivnih obrta je 76.222 te zauzima 33% udjela.¹²⁶

Tablica 14. Udio pojedinog ceha u aktivnim obrtima

CEH	AKTIVNI OBRTI	UDIO
Proizvodno zanatstvo	8,06	10,60%
Uslužno zanatstvo	27,864	36,60%
Ugostiteljstvo i turizam	12,649	16,60%
Trgovina	10,551	13,80%
Prijevoz osoba i stvari	7,208	9,50%
Ribarstvo, marikultura i poljodjelstvo	4,254	5,60%
Frizeri, kozmetičari, njega tijela, fitness	5,636	7,40%
UKUPNO	76,222	100,00%

Izvor: Hrvatska obrtnička komora, Statistički pregled, *Obrtništvo u brojkama*, ožujak 2016.

str. 10

¹²⁶ Hrvatska obrtnička komora, Statistički pregled, *Obrtništvo u brojkama*, ožujak 2016. str. 5

Ceh je staleško obrtničko udruženje prema strukama. Ceh je oblik strukovnog povezivanja na razini područne obrtničke komora radi usklađivanja i rješavanja stručnih i ostalih pitanja od zajedničkog interesa za članove ceha.¹²⁷ Cehovi se organiziraju u područnim obrtničkim komorama tako da svaka strukovna grupa obuhvata u pravilu jednu granu, a kada interes članova to zahtjeva, jednu skupinu ili jednu podskupinu.¹²⁸ Vrsta i broj cehova utvrđuje se statutom područne komore, a rad ceha aktom područne obrtničke komore.¹²⁹

¹²⁷ Hrvatska obrtnička komora, Statistički pregled, Obrtništvo u brojkama, ožujak 2016. str. 10

¹²⁸ Ibidem

¹²⁹ Ibidem

5. ZAKLJUČAK

Na temelju iznesenih podataka i činjenica može se zaključiti da je otvaranje i poslovanje obrta posao koji zahtjeva znanje i određene vještine. Obrt je djelatnost koja podrazumijeva samostalno obavljanje poslova sa svrhom ostvarenja dobiti. Djelatnost mora biti u skladu sa zakonskim propisima koji se odnose na Zakon o trgovačkim društvima i Zakon o obrtu. Zakone je potrebno proučiti jer dobra informiranost svih obrtnika o zakonskim okvirima u kojima se odvija njihov rad te o financijskim uvjetima poslovanja vrlo je važna.

Obrtnik može biti obveznik poreza na dobit ili obveznik poreza na dohodak. Ovisno o visini ostvarenih prihoda poduzetnik postaje obveznikom poreza na dobit. Kod obrtnika koji su u sustavu poreza na dohodak postupak vođenja poslovnih knjiga je jednostavniji jer knjigovodstvo vode po sustavu jednostavnog knjigovodstva.

Trgovački obrt „Crepar“ je u sustavu poreza na dohodak i obveznik je Zakona o fiskalizaciji. Sjedište obrta je u Petrinji. Poslovne knjige odnosno sve računovodstvene poslove obavlja knjigovodstveni servis „Mira“ sa sjedištem u Petrinji. Trgovački obrt „Crepar“ svoje proizvode prodaje na tržnicama u Petrinji, Sisku i Zagrebu.

Podatak da u Republici Hrvatskoj posluje oko 91.000 obrtnika s oko 119.000 radnika upućuje na važnost koju ovaj gospodarski sektor ima za ukupni razvoj hrvatskog gospodarstva. Uvažavajući potrebu bržeg razvoja obrtništva, povećanog zapošljavanja i samozapošljavanja, Ministarstvo za obrt, malo i srednje poduzetništvo uputilo je postupak o izmjenama Zakona o obrtu te su sada jednostavniji uvjeti za obavljanje obrta, te je unaprijeđen sustav strukovnog obrazovanja i usklađen s potrebama obrtništva.

POPIS LITERATURE

Knjige i stručni članci:

1. Buble, M., Kružić, D., Poduzetništvo: realnost sadašnjosti i izazov budućnosti. Zagreb: RRIF-plus d.o.o., 2006.
2. Grupa autora (2006) Poslovanje obrtnika-porezni, računovodstveni i pravni aspekti, Zagreb: HZRiF.
3. Grupa autora (2006), Poslovanje obrtnika i slobodnih zanimanja, IV. izmijenjena i dopunjena naklada. Zagreb:RRIF-plus
4. Grupa autora (2007) Osnove računovodstva-računovodstvo za neračunovođe, Zagreb: HZRiF
5. Gulin,D., Žager,L., Računovodstvo,Zagreb,2013.
6. Habek,M., Računovodstvo, Nar.nov.,Zagreb, 1984
7. Horvat Jurjec, K., Blagajničko poslovanje i fiskalizacija,RRiF,Zagreb,2013.
8. Hrvatska obrtnička komora, Statistički pregled, Obrtništvo u brojkama, ožujak 2016.
9. Jurić,Đ., Poslovanje obrtnika i slobodnih zanimanja, RRiF,Zagreb,2002.
10. Megis, R., F., Megis, W., B., Računovodstvo: Temelj poslovnog odlučivanja, MATE d.o.o., Zagreb, 1999.
11. Ministarstvo financija, Republike Hrvatske, Porezni priručnik za obrtnike, Zagreb 2014.,
12. Parać, B., Poduzetničko računovodstvo i financijsko izvještavanje, Visoka škola za poslovanje i upravljanje, Zagreb, 2008.
13. Šoić, M., Cvitan, Z., Obrt, Priručnik o uvjetima otvaranja i poslovanja obrta, obrazovanju za obrtnička zanimanja, organiziranosti obrta i vođenju poslovnih knjiga, Zagreb.
14. Žager, K.,Dečman, N., Računovodstvo malih i srednjih poduzeća, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb, 2015.
15. Žager, K., Smrekar, N., Oluić, A., Računovodstvo malih i srednjih poduzeća, Zagreb, 2009.

Propisi:

1. Ministarstvo financija, Porezna uprava, Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom, Nar.nov, br., 133/12
http://www.poreznauprava.hr/hr_propisi/_layouts/in2.vuk.sp.propisi.intranet/pr1334

2. Pravilnik o obliku i načinu vođenja obrtnog registra (nar.nov., 58/09.) http://portor.mingorp.hr/dokumenti/58_20_05_2009_Pravilnik_o_obliku_i_nacinu_v_O
3. Pravilnik o obliku i sadržaju obrtnice i povlastice za obavljanje obrta, Nar.nov., br. 143/13. http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_09_101_1960.html
4. Priručnik o obrtu, <https://www.google.hr/webhp?sourceid=chrome-instant&i>
5. Zakon o fiskalizaciji u prometu gotovinom, Nar.nov., 133/12, <http://www.zakon.hr/z/548/Zakon-o-fiskalizaciji-u-prometu-gotovinom>
6. Zakon o obrtu, (Nar.nov., 143/13) <http://www.zakon.hr/z/297/Zakon-o-obrtu>
7. Zakon o porezu na dobit. <http://www.zakon.hr/z/99/Zakon-o-porezu-na-dobit>
8. Zakon o porezu na dohodak, NN (125/13, 143/14) <http://www.zakon.hr/z/85/Zakon-o-porezu-na-dohodak>

Internet

1. Hrvatska obrtnička komora, <http://www.hok.hr/>
2. Institut za javne financije, <http://www.ijf.hr/>
3. Knjigovodstvo za obrte, <http://vincitur.com/usluge/knjigovodstvo-za-obrte.html>
4. Obrtnička komora, Dubrovačko-neretvanske županije, <http://www.uo-metkovic.com/izdvojene-novosti/primici-i-izdaci-obrtnika-42.html>
5. Poduka, Zadruga za poduku i savjetovanje u poduzetništvu, <http://www.poduka.hr/index.php/2015/07/01/prednosti-i-nedostaci-ulaska-u-sustav-pdv-a/>
6. Porezna uprava, http://www.poreznauprava.hr/HR_obrasci/Documents/POREZ%20NA%20DOHODAK/KPI.pdf
http://www.poreznauprava.hr/HR_publicacije/Prirucnici_brosure/Obrtnici_2012.pdf
7. Wikipedija, <https://hr.wikipedia.org/wiki/Cijena>

Ostalo:

1. Knjigovodstveni servis „Mira“

POPIS SLIKA

Slika 1. Obrtnica-naslovna strana.....	6
Slika 2. Obrtnica-prednja i zadnja strana.....	7
Slika 3. Topologija pristupa CIS-u u PU3.....	13

POPIS TABLICA

Tablica 1. Vrste obrta.....	3
Tablica 2. Obrazac KPI, knjiga primitaka i izdataka.....	18
Tablica 3. Obrazac DI, popis dugotrajne imovine.....	19
Tablica 4. Obrazac KPR, knjiga prometa.....	20
Tablica 5. Obrazac TO, evidencija o tražbinama i obvezama.....	21
Tablica 6. Načela vođenja poslovnih knjiga i njihovi obveznici.....	22
Tablica 7. Računovodstveni procesi i poslovne knjige obrtnika.....	22
Tablica 8. Vrste poslovnih knjiga.....	23
Tablica 9. Dnevnik.....	24
Tablica 10. Glavna knjiga.....	25
Tablica 11. Specifičnosti i razlike u vođenju poslovnih knjiga.....	27
Tablica 12. Utvrđivanje porezne obveze obrtnika.....	39
Tablica 13. Aktivna trgovačka društva prema pravno ustrojbenim oblicima i aktivni obrti, prosinac 2015.....	41
Tablica 14. Udio pojedinog ceha u aktivnim obrtima.....	41

POPIS PRILOGA

Prilog 1. Obrtnica trgovačkog obrta „Crepar“.....	9
Prilog 2. Kupoprodajni ugovor motornog vozila.....	11
Prilog 3. Ugovor o obavljanju usluga ceftificiranja.....	12
Prilog 4. Račun.....	14
Prilog 5. Pregled poslovnih primitaka i izdataka od samostalne djelatnosti ostvarenih u 2015. godini.....	28
Prilog 6. Rješenje o mirovinskom i zdravstvenom osiguranju.....	33
Prilog 7. Ulazni račun.....	35
Prilog 8. Kalkulacija i formiranje prodajne cijene robe.....	36
Prilog 9. Izlazni račun – prodaja trgovačke robe.....	38
Prilog 10. Prijava poreza na dohodak.....	49

Prilog 10. Prijava poreza na dohodak

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO FINANCIJA, POREZNA UPRAVA

PODRUČNI URED

SISAK

ISPOSTAVA

PETRINJA

PRIJAVA POREZA NA DOHODAK ZA 2015.GODINU

1. OPĆI PODACI							
1.1. IME I PREZIME / IME RODITELJA:				PREDRAG CREPAR			
1.2. ADRESA (mjesto, ulica i kućni broj) :				PETRINJA, D.PETROVIĆA 17			
1.3. OIB:				47096645397	Telefon:	099-432-8989	
1.4. UMIROVLJENIK (zaokružiti)				DA / NE	RAZDOBLJE:	01.01.2015.	31.12.2015.
1.5. Potpomognuta područja i područje Grada Vukovara (zaokružiti područje): ¹						P1	P2
1.6. PROMJENA PREBIVALIŠTA/UOBIČAJENOG BORAVIŠTA TIJEKOM GODINE							
R.br.	Razdoblje	Država	Mjesto	Ulica i kućni broj	Potpomognuta područja i Grad Vukovar		
1							
2							
3							
1.7. INVALID I HRVATSKI RATNI VOJNI INVALID IZ DOMOVINSKOG RATA (HRVI)							
R.br.	Razdoblje invalidnosti	HRVI DA/NE	oznaka invalidnosti 2 (zaokružiti)		postotak invalidnosti (ispunjava HRVI)		
1			I	I*			
2			I	I*			
1.8. BROJ RAČUNA :							
OTVOREN U (NAZIV I SJEDIŠTE) :				0		0	
1.9. PODACI O OPUNOMOĆENIKU / POREZNOG SAVJETNIKU							
1.9.1. NAZIV / IME I PREZIME:							
1.9.2. ADRESA SJEDIŠTA/PREBIVALIŠTA/BORAVIŠTA:							
1.9.3. OIB:							
2. PODACI O UZDRŽAVANIM ČLANOVIMA UŽE OBITELJI							
R.br.	IME I PREZIME / SRODSTVO	OIB	POTPOMOGNUTA PODRUČJA I GRAD VUKOVAR (P1 i P2)	INVALID (I ili I*) ²	RAZDOBLJE KORIŠTENJA OD - DO	OSOBNI ODBITAK DIJELI SE S OSOBOM	
						OIB	postotak osobnog odbitka
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
3. PODACI O UVEĆANJU OSOBNOG ODBITKA ZA							
3.1. PLAĆENE DOPRINOSE ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE U TUZEMSTVO							
3.2. DANA DAROVANJA							
3.3. UKUPNO (3.1. + 3.2.)						0,00	

¹ Potpomognuta područja i područje Grada Vukovara: P1 područja jedinica lokalne samouprave razvrstanih u I. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske i područje Grada Vukovara utvrđenog prema posebnom propisu o obnovi i razvoju Grada Vukovara; P2 područja jedinica lokalne samouprave razvrstanih u II. skupinu po stupnju razvijenosti prema posebnom propisu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske

4. PODACI O DOHOTKU I PLAĆENOM PREDUJMU POREZA I PRIREZA (u kunama i lipama)

- 4.1. DOHODAK OD NESAMOSTALNOG RADA
- 4.2. DOHODAK OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI
- 4.3. DOHODAK OD IMOVINE I IMOVINSKIH PRAVA
- 4.4. DOHODAK OD KAPITALA
- 4.5. DOHODAK OD OSIGURANJA
- 4.6. DRUGI DOHODAK
- 4.7. INOZEMNI DOHODAK

4.1. DOHODAK OD NESAMOSTALNOG RADA (PLAĆA I MIROVINA)

4.1.1. PLAĆA (prema obrascima IP)

R.br.	OIB POSLODAVCA / ISPLATITELJA	UKUPNI IZNOS PRIMITKA	OBVEZNI DOPRINOSI IZ PLAĆE	DOHODAK	UPLAĆENI POREZ I PRIREZ
1	2	3	4	5 (3-4)	6
1				0,00	
2				0,00	
3				0,00	
4				0,00	
5				0,00	
6				0,00	
UKUPNO 4.1.1.				0,00	0,00

4.1.2. MIROVINA (prema obrascima IP / potvrdama isplatitelja)

R.br.	OIB ISPLATITELJA	RAZDOBLJE OSTVARIVANJA	UKUPNI IZNOS MIROVINE	OBVEZNI DOPRINOS IZ MIROVINE	DOHODAK	UPLAĆENI POREZ I PRIREZ
1	2	3	4	5	6(4-5)	7
1					0,00	
2					0,00	
3					0,00	
4					0,00	
5					0,00	
UKUPNO 4.1.2.					0,00	0,00

4.1.3. UKUPNO DOHODAK OD NESAMOSTALNOG RADA, UPLAĆENI POREZ I PRIREZ (4.1.1.+4.1.2.)

0,00	0,00
------	------

4.1.4. OSTVARENI DOHODAK OD NESAMOSTALNOG RADA (PLAĆE I/ILI MIROVINE) NA KOJI SE NE PLAĆA POREZ NA DOHODAK PREMA STUPNJU INVALIDNOSTI HRVI

R.br.	STUPANJ INVALIDNOSTI HRVI	IZNOS DOHODKA	UDIO (4.1.4. Stup 3./sveukupni dohodak pod 5.) u postotku
1	2	3	4
1			
2			

4.2. DOHODAK OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI OBRTA, SLOBODNIH ZANIMANJA, POLJOPRIVREDE I ŠUMARSTVA I DJELATNOSTI KOJE SE OPOREZUJU KAO SAMOSTALNA DJELATNOST (prema pregledu primitaka i izdataka)							
OIB POREZNOG OBVEZNIKA:			47096645397				
4.2.1. DOHODAK / GUBITAK U TEKUĆOJ GODINI							
R.br.	DOHODAK / GUBITAK POJEDINCA	UMANJENJE DOHODKA / POVEĆANJE GUBITKA POJEDINCA (ukupno pod 4.2.5. Stup 3)	ZAJEDNIČKI DOHODAK		GUBITAK (<0)	DOHODAK (> ili = 0)	UPLAĆENI POREZ I PRIREZ
			OIB nositelja zajedničke djelatnosti	IZNOS DOHODKA / GUBITKA			
1	2	3	4	5	6(2-3+5)	7(2-3+5)	8
1	-49.265,11	0,00			-49.265,11	0,00	1.909,37
2					0,00	0,00	
3					0,00	0,00	
UKUPNO 4.2.1.					-49.265,11	0,00	1.909,37
4.2.2. UMANJENJE ZA PRENESENI GUBITAK (4.2.6. Stup 4)						0,00	
4.2.3. UKUPNI DOHODAK (4.2.1. Stup 7. - 4.2.2.), UPLAĆENI POREZ I PRIREZ						0,00	1.909,37
4.2.4. PREDUJAM POREZA NA DOHODAK ZA SLIJEDEĆE POREZNO RZDOBLJE							
4.2.5. UMANJENJE DOHODKA POJEDINCA							
R.br.	UMANJENJE DOHODKA ZA			IZNOS			
1	2			3			
1	PLAĆE NOVOZAPOSLJENIH OSOBA						
2	DRŽAVNA POTPORA MALE VRIJEDNOSTI ZA IZVOĐENJE PRAKTIČNE NASTAVE I VJEŽBE NAUKOVANJA U SUSTAVU VEZANIH OBRTA						
3	DRŽAVNE POTPORE ZA OBRAZOVANJE I IZOBRAZBU						
4	IZDATKE ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA						
UKUPNO 4.2.5.							0,00
4.2.6. GUBITAK OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI ZA PRIJENOS							
R.br.	GODINA	PRENESENOG	GUBITKA U	TEKUĆOJ GODINI (pod	GUBITAK ZA PRIJENOS		
1	2	3	4	5	6(3-4) ili (3+5)		
1	2014			8.408,56	8.408,56		
2	2015	8.408,56		49.265,11	57.673,67		
3							
4							
5							
6							
4.2.7. DOHODAK OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI OSTVAREN NA POTPOMOGNUTIM PODRUČJIMA I PODRUČJU GRADA VUKOVARA ZA KOJI SU PROPISANE OLAKŠICE							
R.br.	PODRUČJA POSEBNE DRŽAVNE SKRBI I BRDSKO-PLANINSKA PODRUČJA			IZNOS DOHODKA		UDIO (4.2.6. Stup 3 / sveukupni dohodak pod 5.) u postotku	
1	2			3		4	
1	PRVA SKUPINA I GRAD VUKOVAR						
2	DRUGA SKUPINA						

4.2.8. OBRAČUN DOPRINOSA PO OSNOVI OBAVLJANJA DRUGE DJELATNOSTI

1. RAZDOBLJE OBAVLJANJE SAMOSTALNE DJELATNOSTI				2. RAZDOBLJE OBAVLJANJA DRUGE DJELATNOSTI			
Od		Do		Od		Do	
Od		Do		Od		Do	
Od		Do		Od		Do	
Od		Do		Od		Do	
Od		Do		Od		Do	
3.	BROJ MJESECI OBAVLJANJA SAMOSTALNE DJELATNOSTI ¹						12
4.	BROJ MJESECI OBAVLJANJA DRUGE DJELATNOSTI ²						
5.	IZNOS DOHOTKA (ZBROJ STUPCA 2 POD 4.2.1.)						
6.	IZNOS DOHOTKA OD DRUGE DJELATNOSTI (r.br.4. / r.br.3. * r.br.5.)						- kn
7.	IZNOS NAJVIŠE OSNOVICE ZA MJESECE OBAVLJANJA DRUGE DJELATNOSTI ³						
8.	IZNOS OSNOVICE ZA OBRAČUN DOPRINOSA ⁴						
9.	IZNOS DOPRINOSA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU GENERACIJSKE SOLIDARNOSTI (r.br.8. * propisana stopa iz članka 13.Zakona o doprinosima)						- kn
10.	IZNOS DOPRINOSA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE NA TEMELJU INDIVIDUALNE KAPITALIZIRANE ŠTEDNJE (r.br.8. * propisana stopa iz članka 17.Zakona o doprinosima)						- kn
11.	IZNOS DOPRINOSA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE (r.br.8. * propisana stopa iz članka 14.Zakona o doprinosima)						- kn

¹ računa se svaki puni mjesec u kojemu je djelatnost obavljana uvećan za posljednji mjesec, bez obzira na broj dana obavljanja djelatnosti u tom mjesecu te bez umanjena za mjesec u kojima je djelatnost privremeno obustavljena i mjesec u kojima je korišteno pravo na privremenu nesposobnost za rad

² računa se svaki puni mjesec druge djelatnosti uvećan za posljednji mjesec, bez obzira na broj dana obavljanja druge djelatnosti u tom mjesecu te bez umanjena za mjesec u kojima je djelatnost privremeno obustavljena i mjesec u kojima je korišteno pravo na privremenu nesposobnost za rad

³ r.br. 4. / 12 * iznos propisane godišnje osnovice za obveznika doprinosa po osnovi obavljanja druge djelatnosti za godinu za koju se obveza utvrđuje 4 ako je r.br. 6. ≤ r.br. 7. onda r.br. 6., ako je r.br. 6. > r.br. 7. onda r.br. 7.

⁴ ako je r.br. 6. ≤ r.br. 7. onda r.br. 6., ako je r.br. 6. > r.br. 7. onda r.br. 7.

DIO I, K, O, D I INOZEMNI DOHODAK

4.3. DOHODAK OD IMOVINE I IMOVINSKIH PRAVA (prema rješenju Porezne uprave, pregledu primitaka i izdataka i potvrdama isplatitelja)					
OIB POREZNOG OBVEZNIKA:			47096645397		
R.br.	DOHODAK POJEDINCA	ZAJEDNIČKI DOHODAK		UKUPAN DOHODAK	UPLAĆENI POREZ I PRIREZ
		OIB nositelja zajedničke djelatnosti	IZNOS		
1	2	3	4	5 (2+4-5)	6
1	0,00			0,00	
2				0,00	
3				0,00	
4.3.1. UKUPAN DOHODAK OD IMOVINE, IMOVINSKIH PRAVA, UPLAĆENI POREZ I PRIREZ				0,00	0,00

4.4. DOHODAK OD KAPITALA			
R.br.	OIB ISPLATITELJA	DOHODAK	UPLAĆENI POREZ I PRIREZ
1	2	3	4
4.4.1. PODACI O DIVIDENDI I UDJELU U DOBITI (prema potvrdama isplatitelja)			
1			
2			
3			
UKUPNO 4.4.1.		0,00	0,00
4.4.2. PODACI O KAMATAMA (prema potvrdama isplatitelja)			
1			
2			
3			
UKUPNO 4.4.2.		0,00	0,00
4.4.3. PODACI O IZUZIMANJU (prema potvrdama isplatitelja)			
1			
2			
3			
UKUPNO 4.4.3.		0,00	0,00
4.4.4. PODACI O DOHOTKU OD DODJELE I OPCIJSKE KUPNJE DIONICA (prema potvrdama isplatitelja)			
1			
2			
3			
UKUPNO 4.4.4.		0,00	0,00
4.4.5. PODACI O DOHOTKU OD KAPITALNIH DOBITAKA (prema potvrdama isplatitelja)			
1			
2			
3			
UKUPNO 4.4.5.		0,00	0,00
4.4.6. UKUPNI DOHODAK OD KAPITALA, UPLAĆENI POREZ I PRIREZ (4.4.1.+4.4.2.+4.4.3.+4.4.4.+4.4.5.)		0,00	0,00

4.5. DOHODAK OD OSIGURANJA (prema potvrdama isplatelja)			
R.br.	OIB ISPLATITELJA	DOHODAK	UPLAĆENI POREZ I PRIREZ
1	2	3	4
1			
2			
3			
4.5.1. UKUPNO DOHODAK OD OSIGURANJA, PLAĆENI POREZ I PRIREZ		0,00	0,00

4.6. DRUGI DOHODAK (prema potvrdama isplatelja)						
R.br.	DRUGI DOHODAK PO OSNOVI	PRIMICI	IZDACI	OBVEZNI DOPRINOSI IZ PRIMITAKA	DOHODAK	UPLAĆENI POREZ I PRIREZ
1	2	3	4	5	7(3-4-5-6)	8
1	PRIMITAK ČLANOVA SKUPŠTINA I NADZORNIH ODBORA				0,00	
2	AUTORSKE NAKNADE				0,00	
3	Umjetničkih, artistskih, zabavnih, športskih, književnih, likovnih djela, te djelatnosti u svezi s tiskom, radiom, televizijom i zabavnim priredbama NEREZIDENATA				0,00	
4	Primitaka trgovačkih putnika, agenata, akvizitera, športskih sudaca, delegata i dr.				0,00	
5	Primitaka u naravi, nagrade učenicima, primitaka učenicima i studentima za rad preko udruge, stipendija, nagrada, naknada iznad propisanih iznosa				0,00	
6	NAKNADA UMJETNIKA I KULTURNIH DJELATNIKA za isporučeno umjetničko djelo				0,00	
7	PRIMITAKA PROFESIONALNIH NOVINARA, UMJETNIKA I ŠPORTAŠA				0,00	
8	OSTALIH PRIMITAKA				0,00	
4.6.9. UKUPNO DRUGI DOHODAK, UPLAĆENI POREZ I PRIREZ (od red.br.1 do red.br.8)					0,00	0,00

4.7. INOZEMNI DOHODAK (prema potvrdama inozemnih isplatelja)					
R.br.	IZVOR DOHODKA	DRŽAVA IZVORA	DOHODAK	UPLAĆENI POREZ I PRIREZ	
				TUZEMNI	INOZEMNI
1	2	3	4	5	6
1					
2					
3					
4.7.1. UKUPNO INOZEMNI DOHODAK I UPLAĆENI POREZ I PRIREZ			0,00	0,00	0,00

5. SVEUKUPNI DOHODAK, UPLAĆENI POREZ I PRIREZ (u kunama i lipama) (4.1.3.+4.2.3. Stup 7 i 8 + 4.3.1. + 4.4.6.+4.5.1.+4.6.9.+4.7.1.stup 4 i 5)	DOHODAK	UPLAĆENI POREZ I PRIREZ
	0,00	1.909,37

6. PODACI O OLAKŠICAMA, OSLOBOĐENJIMA I POTICAJIMA		
R.br.	OPIS	IZNOS (u kunama i lipama)
1	2	3
1	NEOPOREZIVI PRIMICI UMJETNIKA (čl.24.st.2.pravilnika)	
2	NEOPOREZIVI DIO UMJETNIČKOG HONORARA (čl.46.st.5. pravilnika)	
3	POREZNO PRIZNATI IZDACI REPREZENTACIJE (čl.22.st.1.t.1. Zakona)	
4	RAZLIKA OSOBNOG ODBITKA (čl.36.st.1.i 2. Zakona u odnosu na čl.54. Zakona)	
5	UMANJENJE POREZA ZA OLAKŠICU HRVI (čl.53.st.1. Zakona)	
6	UMANJENJE POREZA ZA OLAKŠICE NA PODRUČJIMA POSEBNE DRŽAVNE SKRBI I DRUGIM PODRUČJIMA (čl.55. Zakona)	

7. POPIS PRILOŽENIH ISPRAVA
OBRAZAC P-PPI
OBRAZAC KD
OBRAZAC TZ
IZJAVA ZA DI

8. NAPOMENA POREZNOG OBVEZNIKA / OPUNOMOĆENIKA / POREZNOG SAVJETNIKA

ZA ISTINITOST I VJERODOSTOJNOST PODATAKA JAMČIM VLASTITIM POTPISOM

NADNEVAK:

_____ potpis poreznog obveznika/opunomoćenika/poreznog savjetnika

PRILOG UPO
(u kunama i lipama)

9. UTVRĐIVANJE POREZA I PRIREZA ZA 2015.GODINU								
9.1. IZNOS DIJELA OSOBNOG ODBITKA ZA POREZNOG OBVEZNIKA I UZDRŽAVANE ČLANOVE								
MJESEC	UKUPNI FAKTOR			IZNOS OSOBNOG ODBITKA IZVAN POTPOMOĞNUTIH PODRUČJA I PODRUČJA GRADA VUKOVARA	IZNOS OSOBNOG ODBITKA NA POTPOMOĞNUTIM PODRUČJIMA I/ILI PODRUČJU GRADA VUKOVARA		OSOBNI ODBITAK UMIROVLJENIKA (3.800,00)	IZNOS MJESEČNOG OSOBNOG ODBITKA
	IZVAN POTPOMOĞNUTIH PODRUČJA I PODRUČJE GRADA VUKOVARA	NA POTPOMOĞNUTIM PODRUČJIMA I PODRUČJU GRADA VUKOVARA			P1 (3.5.00,00)	P2 (3.000,00)		
1	2	P1	P2	5 (st.2 x 2.600,00)	6 (st.3 x 3.500,00)	7 (st.4 x 3.000,00)	8	9 (5+6+7+8)
I	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	3.000,00	0,00	3.000,00
II	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	3.000,00	0,00	3.000,00
III	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	3.000,00	0,00	3.000,00
IV	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	3.000,00	0,00	3.000,00
V	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	3.000,00	0,00	3.000,00
VI	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	3.000,00	0,00	3.000,00
VII	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	3.000,00	0,00	3.000,00
VIII	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	3.000,00	0,00	3.000,00
IX	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	3.000,00	0,00	3.000,00
X	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	3.000,00	0,00	3.000,00
XI	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	3.000,00	0,00	3.000,00
XII	0,00	0,00	1,00	0,00	0,00	3.000,00	0,00	3.000,00
UKUPO 9.1.								36.000,00
9.2. IZNOS DIJELA OSOBNOG ODBITKA ZA PLAĆENE DOPRINOSE ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE U TUZEMSTVU I DANA DAROVANJA (pod 3.3.)								0,00
9.3. UKUPNO GODIŠNJI OSOBNI ODBITAK (9.1.+9.2.)								36.000,00
9.4. UTVRĐIVANJE GODIŠNJE POREZNE OSNOVICE								
9.4.1. SVEUKUPNI GODIŠNJI DOHODAK (pod 5.)							0,00	
9.4.2. UKUPNI GODIŠNJI OSOBNI ODBITAK (pod 9.3.) < ili = 9.4.1.							36.000,00	
9.4.3. GODIŠNJA POREZNA OSNOVICA (9.4.1. - 9.4.2.)							-36.000,00	
9.5. UTVRĐIVANJE GODIŠNJEG POREZA I PRIREZA								
9.5.1. GODIŠNJA POREZNA OSNOVICA (pod 9.4.3.)							0,00	
9.5.2. DIO POREZNE OSNOVICE DO 26.400,00 ZA PRIMJENU STOPE 12%							0,00	
9.5.3. DIO POREZNE OSNOVICE IZNAD 26.400,00 DO 158.400,00 ZA PRIMJENU STOPE 25% (NA IDUĆIH 132.000,00 kn)							0,00	
9.5.4. DIO POREZNE OSNOVICE IZNAD 158.400,00 kn ZA PRIMJENU STOPE 40%							0,00	
9.5.5. GODIŠNJI POREZ PO STOPI 12% (9.5.2.x12%)							0,00	
9.5.6. GODIŠNJI POREZ PO STOPI 25% (9.5.3.x25%)							0,00	
9.5.7. GODIŠNJI POREZ PO STOPI 40% (9.5.4.x40%)							0,00	
9.5.8. UKUPNO GODIŠNJI POREZ (9.5.5.+9.5.6.+9.5.7.)							0,00	
9.5.9. GODIŠNJI PRIREZ (9.5.8.x stopa prireza)							0,00	

9.6. UTVRĐIVANJE RAZLIKE POREZA I PRIREZA	
9.6.1. GODIŠNJA OBEVEZA POREZA I PRIREZA (9.5.8. + 9.5.9.)	0,00
9.6.2. PROSJEČNA POREZNA STOPA (9.6.1./5*100)	0,00
9.6.3. DOHODAK IZ INOZEMSTVA IZUZET OD OPOREZIVANJA	
9.6.4. UKUPNI OPOREZIVI DOHODAK ((ukupni dohodak pod 5.-dohodak iz inoz.pod.9.6.3.)	0,00
9.6.5. GODIŠNJA OBEVEZA POREZA I PRIREZA (9.6.2.*9.6.4.)	0,00
9.6.6. UMANJENJE POREZA I PRIREZA OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI NA NA POTPOMOĀNUTOM PODRUČJU PRVE SKUPINE I PODRUČJA GRADA VUKOVARA ¹	
9.6.7. UMANJENJE POREZA I PRIREZA OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI NA NA POTPOMOĀNUTOM PODRUČJU DRUGE SKUPINE ²	
9.6.8. UKUPNO UMANJENJE POREZA I PRIREZA OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI (9.6.6.+9.6.7.)	0,00
9.6.9. UMANJENJE ZA OLAKŠICU HRVI ³	
9.6.10. GODIŠNJA OBEVEZA POREZA I PRIREZA (9.6.5.-9.6.8.-9.6.9.)	0,00
9.6.11. UPLAĆENI PREDUJAM POREZA I PRIREZA U TUZEMSTVU (pod 5.)	1.909,37
9.6.12. UPLAĆENI POREZ U INOZEMSTVU (pod 4.7.1. stup 6)	0,00
9.6.13. UPLAĆENI POREZ U INOZEMSTVU KOJI SE MOŽE ODBITI (= ili < 9.6.12.)	0,00
9.6.14. UKUPNO UPLAĆENI POREZ I PRIREZ (9.6.11+9.6.13.)	1.909,37
9.6.15. RAZLIKA POREZA I PRIREZA ZA UPLATU (9.6.10.-9.6.14.)	0,00
9.6.16. RAZLIKA POREZA I PRIREZA ZA POVRAT (9.6.14.-9.6.10.)	1.909,37

9.7. UTVRĐIVANJE PREDUJMA POREZA NA DOHODAK OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI ZA SLIJEDEĆE POREZNO RAZDOBLJE	
9.7.1. UDIO DOHOTKA OD SAMOSTALNE DJELATNOSTI U SVEUKUPNOM DOHOTKU (4.2.3.stupac 7 / sveukupni dohodak pod 5.) u postotku	0,00
9.7.2. PREDUJAM POREZA NA DOHODAK (9.6.10. * 9.7.1. / broj mjeseci obavljanja djelatnosti	0,00

¹ Iznos poreza i prireza za koji se umanjuje godišnja obveza poreza i prireza pod 9.6.5. = [(godišnja obveza poreza i prireza pod 9.6.5.) * (postotak iz 4.2.7. stup.4. grada Vukovara i prve skupine)] * 100%

² Iznos poreza i prireza za koji se umanjuje godišnja obveza poreza i prireza pod 9.6.5. = [(godišnja obveza poreza i prireza pod 9.6.5.) * (postotak iz 4.2.7. stup.4. druge skupine)] * 50%

³ Iznos poreza i prireza za koji se umanjuje godišnja obveza poreza i prireza pod 9.6.5. = [(godišnja obveza poreza i prireza pod 9.6.5.) * (postotak iz 4.1.4.)] * postotak invalidnosti. Ako se stupanj invalidnosti mijenja tijekom godine, umanjeno godišnje obveze poreza i prireza izračunava se posebno za pojedini stupanj invalidnosti te se dobiveni iznosi zbrajaju i upisuju